

**คู่มือประเมินความเสี่ยงการทุจริต
ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. 2564
กรมส่งเสริมสหกรณ์**

กรมส่งเสริมสหกรณ์

โดย : กองกรรทำหน้าที

สารบัญ

คำนำ

บทที่ ๑ บทนำ

๑

บทที่ ๒ แนวคิด/ทฤษฎี : กระบวนการประเมินความเสี่ยงการทุจริต

๒

บทที่ 3 การประเมินความเสี่ยงการทุจริตโครงสร้างการผลิต

๑๗

การรวบรวม และการปรับปรุงของสถาบันเกษตรกร รวบรวมผลผลิต

ทางการเกษตร

บรรณานุกรม

คำนำ

การประเมินความเสี่ยงการทุจริตเป็นเครื่องมือที่สำคัญที่มีวัตถุประสงค์เพื่อให้หน่วยงานภาครัฐมีมาตรการ ระบบ หรือแนวทางในการบริหารจัดการความเสี่ยงของการดำเนินงานที่อาจก่อให้เกิดการทุจริตซึ่งเป็นมาตรการป้องกันการทุจริตเชิงรุกที่มีประสิทธิภาพ ประกอบมติคณะอนุกรรมการขับเคลื่อนการดำเนินงานของศูนย์ปฏิบัติการต่อต้านการทุจริต (ศปท.) ครั้งที่ 1/2563 เมื่อวันที่ 24 สิงหาคม 2563 (สำนักงาน ป.ป.ท.) ที่เห็นชอบแนวทางในการขับเคลื่อนการดำเนินการเรื่องการประเมินความเสี่ยงการทุจริต ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. 2564 ตามมาตรการหรือแนวทางการป้องกันและแก้ไขปัญหาคาทุจริตประพฤตมิชอบ ในส่วนราชการและหน่วยงาน โดยมุ่งเน้นการสร้างธรรมาภิบาลในการบริหารงาน และส่งเสริม การมีส่วนร่วมจากทุกภาคส่วนในการตรวจสอบ เผ่าระวัง เพื่อสกัดกั้นมิให้เกิดการทุจริตและประพฤตมิชอบ

กรมส่งเสริมสหกรณ์จึงได้จัดทำคู่มือประเมินความเสี่ยงการทุจริตประจำปีงบประมาณ พ.ศ. 2564 เพื่อเป็นแนวทางในการขับเคลื่อนการประเมินความเสี่ยงการทุจริตตามที่สำนักงาน ป.ป.ท. กำหนด และหวังเป็นอย่างยิ่งว่าคู่มือเล่มนี้ จะเป็นประโยชน์ให้กับทุกส่วนราชการในสังกัดกรมส่งเสริมสหกรณ์ ในการประเมิน ความเสี่ยงการทุจริต

กรมส่งเสริมสหกรณ์

มกราคม 2564

บทที่ 1

บทนำ

บทที่ ๑

บทนำ

แผนปฏิรูปประเทศด้านการป้องกันและปราบปรามการทุจริตและประพฤติมิชอบ (พ.ศ. ๒๕๖๑- ๒๕๖๕) ประเด็นปฏิรูปที่ ๒ ด้านการป้องกันและปราบปราม ได้กำหนดให้ศูนย์ปฏิบัติการต่อต้านการทุจริต (ศปท.) ดำเนินการวางระบบการประเมินความเสี่ยงต่อการทุจริตประพฤติมิชอบในส่วนราชการเป็นประจำทุกปี และรายงานผลการปฏิบัติต่อผู้บังคับบัญชา หรือตามระยะเวลาที่กำหนด ตามมาตรการหรือแนวทางการป้องกันและแก้ไขปัญหาการทุจริตประพฤติมิชอบในส่วนราชการและหน่วยงานของรัฐ โดยมุ่งเน้นการสร้างธรรมาภิบาลในการบริหารงานและส่งเสริมการมีส่วนร่วมจากทุกภาคส่วนในการตรวจสอบ เฝ้าระวัง เพื่อสกัดกั้นมิให้เกิดการทุจริตประพฤติ มิชอบได้ เป็นไปตามมติคณะอนุกรรมการขับเคลื่อนการดำเนินงานของศูนย์ปฏิบัติการต่อต้านการทุจริต (ศปท.) ครั้งที่ ๑/๒๕๖๓ เมื่อวันที่ ๒๔ สิงหาคม ๒๕๖๓ (สำนักงาน ป.ป.ท.) ที่เห็นชอบแนวทางในการขับเคลื่อนการดำเนินการเรื่องการประเมินความเสี่ยงการทุจริต ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๔ เป็นไปในทิศทางเดียวกัน นำไปสู่การกำหนดมาตรการในการป้องกันการทุจริต สำนักงาน ป.ป.ท. กำหนดกรอบการประเมินความเสี่ยงการทุจริตใน ๓ ด้าน ประกอบด้วย

- ด้านที่ ๑ ประเมินความเสี่ยงการทุจริตที่เกี่ยวข้องกับการพิจารณาอนุมัติ อนุญาต
- ด้านที่ ๒ ประเมินความเสี่ยงการทุจริตในความโปร่งใสของการใช้อำนาจและตำแหน่งหน้าที่และอำนาจ
- ด้านที่ ๓ ประเมินความเสี่ยงการทุจริตในความโปร่งใสของการใช้จ่ายงบประมาณ

กรมส่งเสริมสหกรณ์ได้คัดเลือกโครงการปรับโครงสร้างการผลิต การรวบรวม และการแปรรูปของสถาบันเกษตรกรรองรับผลผลิตทางการเกษตร ภายใต้แผนงาน/โครงการ ที่มีวัตถุประสงค์เพื่อฟื้นฟูเศรษฐกิจและสังคมตามบัญชีท้ายพระราชกำหนดให้อำนาจกระทรวงการคลั่ง กู้เงินเพื่อแก้ไขปัญหา เยียวยา และฟื้นฟูเศรษฐกิจตามบัญชีท้ายพระราชกำหนดให้อำนาจกระทรวงการคลั่ง กู้เงินเพื่อแก้ไขปัญหา เยียวยา และฟื้นฟูเศรษฐกิจและสังคมที่ได้รับผลกระทบจากการระบาดของโรคติดเชื้อไวรัสโคโรนา ๒๐๑๙ พ.ศ. ๒๕๖๓ เพื่อประเมินความเสี่ยงการทุจริต ปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๔ จึงต้องมีคู่มือประเมินความเสี่ยงการทุจริต เพื่อให้หน่วยงานภาครัฐมีแนวทางการบริหารความเสี่ยงการทุจริตของทุกภาระงานโดยเฉพาะการดำเนินงานที่อาจก่อให้เกิดการทุจริตเพื่อป้องกันและแก้ไขปัญหาการทุจริต สนองต่อการประเมินคุณธรรม และความโปร่งใสในการดำเนินงานของหน่วยงานภาครัฐ (Integrity and Transparency Assessment: ITA) ที่สำนักงาน ป.ป.ท. กำหนด

บทที่ 2

**แนวคิด/ทฤษฎี :
กระบวนการประเมิน
ความเสียหายการทุจริต**

บทที่ ๒

แนวคิด/ทฤษฎี : กระบวนการประเมินความเสี่ยงการทุจริต

๑. การประเมินความเสี่ยงการทุจริต

เหตุการณ์ความเสี่ยงด้านการทุจริตเกิดแล้วจะมีผลกระทบทางลบ ซึ่งปัญหามาจากสาเหตุต่าง ๆ ที่ค้นหาต้นตอที่แท้จริงได้ยาก ความเสี่ยงจึงจำเป็นต้องคิดล่วงหน้าเสมอ การป้องกันการทุจริต คือ การแก้ไข ปัญหาการทุจริตที่ยั่งยืน ซึ่งเป็นหน้าที่ความรับผิดชอบของหัวหน้าส่วนราชการ และเป็นเจตจำนง ของทุกองค์กร ที่ร่วมต่อต้านการทุจริตทุกรูปแบบ อันเป็นวาระเร่งด่วนของรัฐบาล การนำเครื่องมือประเมินความเสี่ยงการทุจริต มาใช้ในองค์กร จะช่วยให้เป็นหลักประกันในระดับหนึ่งได้ว่าการดำเนินการขององค์กรจะไม่มี การทุจริต หรือในกรณีที่พบกับการทุจริตที่ไม่คาดคิด โอกาสที่จะประสบกับปัญหาน้อยกว่าองค์กรอื่น หรือหากเกิด ความเสียหายขึ้นก็จะเป็นความเสียหายที่น้อยกว่าองค์กรที่ไม่มี การนำเครื่องมือประเมินความเสี่ยงการทุจริตมาใช้ เพราะได้มีการเตรียมการป้องกันล่วงหน้าไว้โดยให้เป็นส่วนหนึ่งของการปฏิบัติงานประจำ ซึ่งไม่ใช่การเพิ่มภาระงาน แต่อย่างใด

มาตรการป้องกันการทุจริตสามารถช่วยลดความเสี่ยงที่อาจก่อให้เกิดการทุจริตในองค์กรได้ ดังนั้น การประเมินความเสี่ยงด้านการทุจริต การออกแบบและการปฏิบัติงานตามมาตรการควบคุมภายในที่เหมาะสม จะช่วยลดความเสี่ยงด้านการทุจริต ตลอดจนการสร้างความจิตสำนึกและค่านิยมในการต่อต้านการทุจริต ให้แก่บุคลากร ขององค์กรถือเป็นการป้องกันการเกิดการทุจริตในองค์กร ทั้งนี้ การนำเครื่องมือประเมิน ความเสี่ยงมาใช้ในองค์กร จะช่วยให้เป็นหลักประกันในระดับหนึ่งว่า การดำเนินการขององค์กรจะไม่มี การทุจริต หรือในกรณีที่พบกับการทุจริตที่ไม่คาดคิดโอกาสที่จะประสบกับปัญหาน้อยกว่าองค์กรอื่น หรือหาก เกิดความเสียหายขึ้นก็จะเป็นความเสียหาย ที่น้อยกว่าองค์กรที่ไม่มี การนำเครื่องมือประเมินความเสี่ยงมาใช้ เพราะได้มีการเตรียมการป้องกันล่วงหน้าไว้โดยให้ เป็นส่วนหนึ่งของการปฏิบัติงานประจำ ซึ่งไม่ใช่การเพิ่มภาระ งานแต่อย่างใด

วัตถุประสงค์หลักของการประเมินความเสี่ยงการทุจริต : เพื่อให้หน่วยงานภาครัฐมีมาตรการระบบ หรือ แนวทางในบริหารจัดการความเสี่ยงของการดำเนินงานที่อาจก่อให้เกิดการทุจริต ซึ่งเป็นมาตรการ ป้องกัน การทุจริตเชิงรุกที่มีประสิทธิภาพต่อไป

๒. การบริหารจัดการความเสี่ยงมีความแตกต่างจากการตรวจสอบภายในอย่างไร

การบริหารจัดการความเสี่ยงเป็นการทำงานในลักษณะที่ทุกภาระงานต้องประเมินความเสี่ยงก่อน ปฏิบัติงานทุกครั้ง และแทรกกิจกรรมการตอบโต้ความเสี่ยงไว้ก่อนเริ่มปฏิบัติงานหลักตามภาระงานปกติของการเฝ้าระวัง ความเสี่ยงล่วงหน้าจากทุกภาระงานร่วมกันโดยเป็นส่วนหนึ่งของความรับผิดชอบปกติ ที่มีการรับรู้และยอมรับจาก ผู้ที่เกี่ยวข้อง (ผู้นำส่งงานให้) เป็นลักษณะ Pre-Decision ส่วนการตรวจสอบ ภายในจะเป็นในลักษณะกำกับ

Pre-decision	VS	Post-decision	ติดตามความเสี่ยง เป็นการสอบทาน เป็นลักษณะ Post-Decision
	VS		

๓. กรอบการประเมินความเสี่ยงการทุจริต

กรอบตามหลักของการควบคุมภายในองค์กร (Control Environment) ตามมาตรฐาน COSO ๒๐๑๓ (Committee of Sponsoring Organizations ๒๐๑๓) ซึ่งมาตรฐาน COSO เป็นมาตรฐาน ที่ได้รับการยอมรับมาตั้งแต่เริ่มออกประกาศใช้เมื่อปี ๑๙๙๒ โดยที่ผ่านมา มีการออกแนวทางด้านการควบคุมภายในเพิ่มเติมอีก ๓ ครั้ง คือ ครั้งแรกเมื่อปี ๒๐๐๖ เป็นแนวทางด้านการทำรายงานทางการเงิน Internal Control over Financial Report–Guidance for Small Public Companies ครั้งที่ ๒ เมื่อปี ๒๐๐๙ เป็นแนวทางด้านการกำกับติดตาม Guidance on Monitoring of Internal Control ครั้งที่ ๓ ในปี ๒๐๑๓ เป็นแนวทางเพิ่มเติมด้านการควบคุมภายใน Internal Control–Integrated Framework : Framework and Appendices

การปรับปรุงในปี ๒๐๑๓ นี้ยังคงยึดกรอบแนวคิดเดิมของปี ๑๙๙๒ ที่กำหนดให้มีการควบคุมภายในแต่เพิ่มเติมในส่วนอื่น ๆ ให้ชัดเจนขึ้น โดยเฉพาะอย่างยิ่งการเพิ่มเติมเรื่องการสอดส่อง ในภาพรวมของการกำกับดูแลกิจการ ดังนั้น การควบคุมภายในจึงถือว่ามีควมสำคัญอย่างยิ่งในการที่จะตอบสนองต่อความคาดหวังของกิจการ ในการป้องกันเฝ้าระวังและตรวจสอบการทุจริตภายในกิจการ

มาตรฐาน COSO ๒๐๑๓ ประกอบด้วย ๕ องค์ประกอบ ๑๗ หลักการ

องค์ประกอบที่ ๑ : สภาพแวดล้อมการควบคุม (Control Environment)

- หลักการที่ ๑ องค์กรยึดหลักความซื่อตรงและจริยธรรม
- หลักการที่ ๒ คณะกรรมการแสดงออกถึงความรับผิดชอบต่อการกำกับดูแล
- หลักการที่ ๓ คณะกรรมการและฝ่ายบริหาร มีอำนาจการสั่งการชัดเจน
- หลักการที่ ๔ องค์กร จูงใจ รักษาไว้ และจูงใจพนักงาน
- หลักการที่ ๕ องค์กรผลักดันให้ทุกตำแหน่งรับผิดชอบต่อการควบคุมภายใน

องค์ประกอบที่ ๒ : การประเมินความเสี่ยง (Risk Assessment)

- หลักการที่ ๖ กำหนดเป้าหมายชัดเจน
- หลักการที่ ๗ ระบุและวิเคราะห์ความเสี่ยงอย่างครอบคลุม
- หลักการที่ ๘ พิจารณาโอกาสที่จะเกิดการทุจริต
- หลักการที่ ๙ ระบุและประเมินความเปลี่ยนแปลงที่จะกระทบต่อการควบคุมภายใน

องค์ประกอบที่ ๓ : กิจกรรมการควบคุม (Control Activities)

- หลักการที่ ๑๐ ควบคุมความเสี่ยงให้อยู่ในระดับที่ยอมรับได้
- หลักการที่ ๑๑ พัฒนาระบบเทคโนโลยีที่ใช้ในการควบคุม
- หลักการที่ ๑๒ ควบคุมให้นโยบายสามารถปฏิบัติได้

องค์ประกอบที่ ๔ : สารสนเทศและการสื่อสาร (Information and Communication)

- หลักการที่ ๑๓ องค์กรมีข้อมูลที่เกี่ยวข้องและมีคุณภาพ
- หลักการที่ ๑๔ มีการสื่อสารข้อมูลภายในองค์กร ให้การควบคุมภายในดำเนินต่อไปได้

หลักการที่ ๑๕ มีการสื่อสารกับหน่วยงานภายนอก ในประเด็นที่อาจกระทบต่อการควบคุมภายใน
องค์ประกอบที่ ๕ : กิจกรรมการกำกับติดตามและประเมินผล (Monitoring Activities)

หลักการที่ ๑๖ ติดตามและประเมินผลการควบคุมภายใน

หลักการที่ ๑๗ ประเมินและสื่อสารข้อบกพร่องของการควบคุมภายในทันเวลา และเหมาะสม

ทั้งนี้ องค์ประกอบการควบคุมภายในแต่ละองค์ประกอบและหลักการจะต้อง Present & Function (มีอยู่จริง และ นำไปปฏิบัติได้) อีกทั้งทำงานอย่างสอดคล้องและสัมพันธ์กัน จึงจะทำให้การควบคุมภายในมีประสิทธิภาพ

กรอบหรือภาระงานในการประเมินความเสี่ยงการทุจริต มี ๔ กระบวนการ ดังนี้

กรอบหรือภาระงาน	นิยาม
Corrective	แก้ไขปัญหาที่เคยรับรู้ว่าจะเกิด สิ่งที่มีประวัติอยู่แล้ว ทำอย่างไร จะไม่ให้เกิดขึ้นซ้ำอีก
Detective	เฝ้าระวัง สอดส่อง ติดตามพฤติกรรมเสี่ยง ทำอย่างไรจะตรวจพบ ต้องสอดส่องตั้งแต่แรก ตั้งข้อบ่งชี้บางเรื่องที่น่าสงสัยทำการลดระดับความเสี่ยงนั้นหรือให้ข้อมูลเบาะแสแก่นักบริหาร
Preventive	ป้องกัน หลีกเลี่ยง พฤติกรรมที่นำไปสู่การสุ่มเสี่ยงต่อการกระทำผิด ในส่วนที่พฤติกรรมที่เคยรับรู้ว่าจะเคยเกิดมาก่อน คาดหมายได้ว่ามีโอกาสสูงที่จะเกิดซ้ำอีก (Known Factor) ทั้งที่รู้ว่าทำไปมีความเสี่ยงต่อการทุจริต จะต้องหลีกเลี่ยงด้วยการปรับ Workflow ใหม่ ไม่เปิดช่องว่างให้การทุจริตเข้ามาได้อีก
Forecasting	การพยากรณ์ประมาณการสิ่งที่จะเกิดขึ้นและป้องกันป้องปรามล่วงหน้า ในเรื่องประเด็นที่ไม่คุ้นเคย ในส่วนที่เป็นปัจจัยความเสี่ยง ที่มาจากการพยากรณ์ประมาณการล่วงหน้าในอนาคต (Unknown Factor)

๔. องค์ประกอบที่ทำให้เกิดการทุจริต

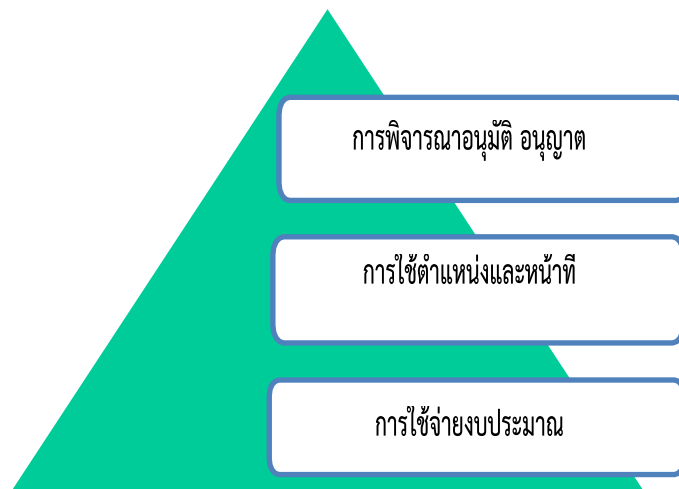
องค์ประกอบหรือปัจจัยที่นำไปสู่การทุจริต ประกอบด้วย Pressure/Incentive หรือ แรงกดดันหรือแรงจูงใจ Opportunity หรือ โอกาส ซึ่งเกิดจากช่องโหว่ของระบบต่าง ๆ คุณภาพการควบคุมกำกับควบคุมภายในขององค์กรมีจุดอ่อน และ Rationalization หรือ การหาเหตุผลสนับสนุนการกระทำตามทฤษฎีสามเหลี่ยม การทุจริต (Fraud Triangle)

ทฤษฎีสามเหลี่ยมการทุจริต (Fraud Triangle)

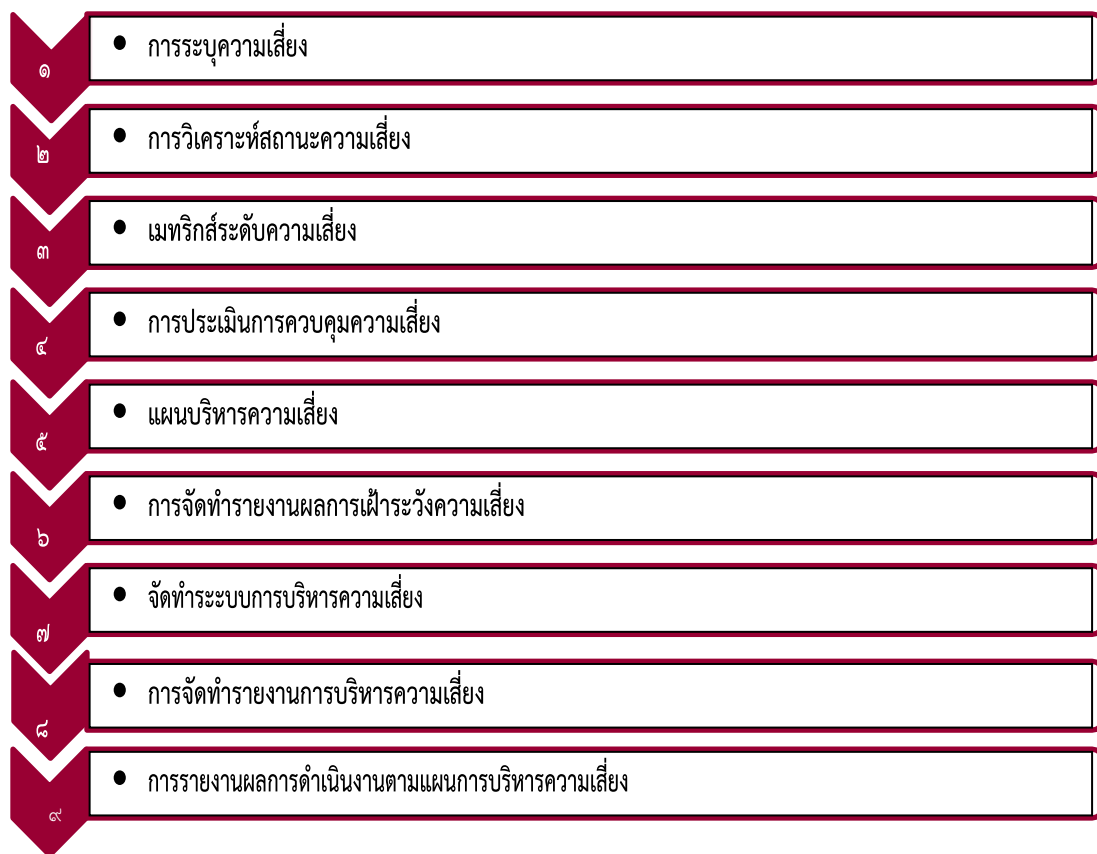
๕. ขอบเขตประเมินความเสี่ยงการทุจริต

แบ่งประเภทความเสี่ยงการทุจริต ออกเป็น ๓ ด้าน ดังนี้

๑. ความเสี่ยงการทุจริตที่เกี่ยวข้องกับการพิจารณาอนุมัติ อนุญาต (เฉพาะหน่วยงานที่มีภารกิจ ให้บริการประชาชน อนุมัติ หรืออนุญาต ตามพระราชบัญญัติการอำนวยความสะดวกในการพิจารณาอนุญาต ของทางราชการ พ.ศ. ๒๕๕๘)
๒. ความเสี่ยงการทุจริตเกี่ยวกับความโปร่งใสของการใช้ตำแหน่งหน้าที่และอำนาจ
๓. ความเสี่ยงการทุจริตเกี่ยวกับความโปร่งใสของการใช้จ่ายงบประมาณ

ขั้นตอนการประเมินความเสี่ยงการทุจริต

๖. ขั้นตอนการประเมินความเสี่ยงการทุจริต ๙ ขั้นตอน ดังนี้

ขั้นเตรียมการ : ประเมินความเสี่ยงการทุจริต

ก่อนทำการประเมินความเสี่ยงการทุจริต ต้องทำการคัดเลือกงานหรือกระบวนการจากภารกิจในแต่ละประเภทที่จะทำการประเมิน ซึ่งคู่มือนี้ได้กำหนดขอบเขตของการประเมินความเสี่ยงการทุจริตไว้ ๓ ด้าน ดังนี้ ความเสี่ยงการทุจริตที่เกี่ยวข้องกับการพิจารณาอนุมัติ อนุญาต (เฉพาะหน่วยงานที่มีภารกิจ ให้บริการประชาชนอนุมัติ หรืออนุญาต ตามพระราชบัญญัติการอำนวยความสะดวกในการพิจารณาอนุญาต ของทางราชการ พ.ศ. ๒๕๕๘) ความเสี่ยงการทุจริตในความโปร่งใสของการใช้อำนาจและตำแหน่งหน้าที่ และความเสี่ยงการทุจริตในความโปร่งใสของการใช้จ่ายงบประมาณและการบริหารจัดการทรัพยากรภาครัฐ เมื่อคัดเลือกได้แล้ว ให้ทำการคัดเลือกกระบวนการของประเภทด้านนั้น ๆ โดยเฉพาะการดำเนินงาน ที่อาจก่อให้เกิดการทุจริต และจัดเตรียมข้อมูลขั้นตอนการปฏิบัติงาน หรือแนวทาง หลักเกณฑ์ในการ ปฏิบัติงานที่เกี่ยวข้อง จากนั้นจึงลงมือทำการตามขั้นตอนประเมินความเสี่ยงการทุจริต

๖.๑ ขั้นตอนที่ ๑ การระบุความเสี่ยง (Risk Identification)

ขั้นตอนที่ ๑ นำข้อมูลที่ได้จากขั้นเตรียมการในส่วนรายละเอียดขั้นตอน แนวทางหรือเกณฑ์ การปฏิบัติงานของกระบวนการที่จะทำการประเมินความเสี่ยงการทุจริต ซึ่งในขั้นตอนการปฏิบัติงานนั้น ย่อมประกอบไปด้วยขั้นตอนย่อย ในการระบุความเสี่ยงตามขั้นตอนที่ ๑ ให้ทำการระบุความเสี่ยง อธิบาย รายละเอียด รูปแบบ พฤติการณ์ความเสี่ยงเฉพาะที่มีความเสี่ยงการทุจริตเท่านั้น และในการประเมิน ต้องคำนึงถึงความเสี่ยง ในภาพรวมของการดำเนินงานเรื่องที่จะทำการประเมินด้วย เนื่องจากในกระบวนการ การปฏิบัติงานตามขั้นตอน อาจไม่พบความเสี่ยง หรือโอกาสเสี่ยงต่ำ แต่อาจพบว่ามีความเสี่ยงในเรื่องนั้น ๆ ในการดำเนินงานที่ไม่ได้อยู่ในขั้นตอน ก็เป็นไปได้ โดยไม่ต้องคำนึงว่าหน่วยงานจะมีมาตรการป้องกันหรือแก้ไข ความเสี่ยงการทุจริตนั้นอยู่แล้ว นำข้อมูลรายละเอียดดังกล่าวลงในประเภทของความเสี่ยง ซึ่งเป็น Known Factor หรือ Unknown Factor

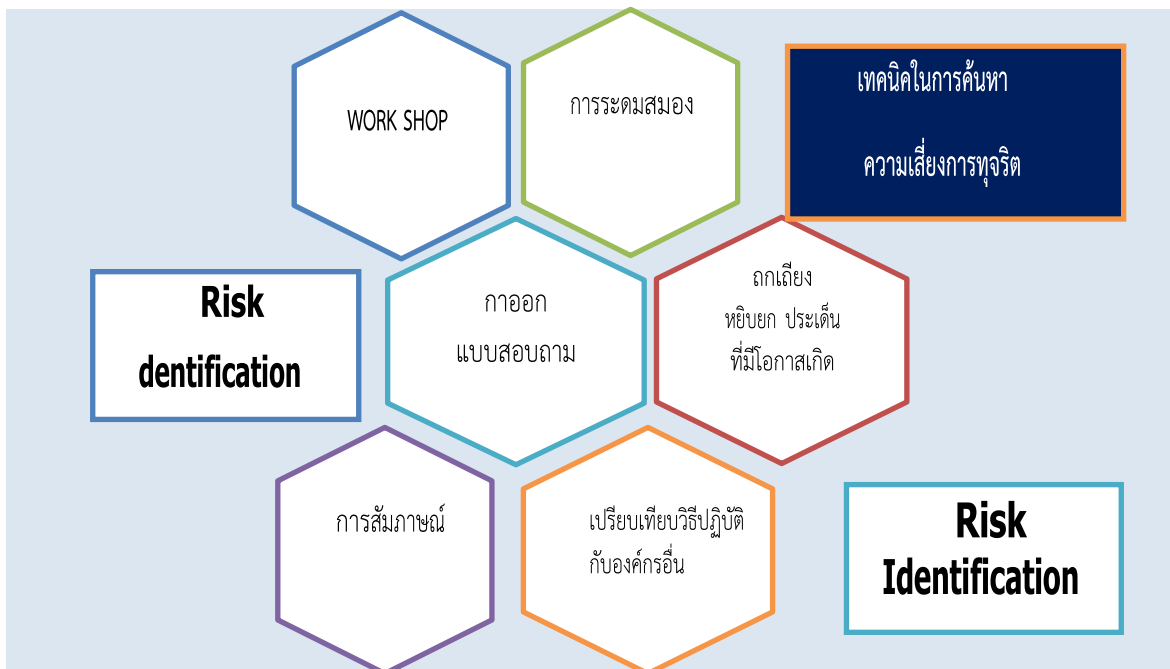
Known Factor

ความเสี่ยงทั้ง ปัญหา/พฤติกรรมที่เคยรับรู้ว่าจะเกิดมาก่อนคาดหมายได้ ว่ามีโอกาสสูงที่จะเกิดซ้ำ หรือมีประวัติ มีตำนานอยู่แล้ว

Unknown Factor

ปัจจัยความเสี่ยงที่มาจากพยากรณ์ ประมาณการล่วงหน้าในอนาคต ปัญหา/พฤติกรรม ความเสี่ยงที่อาจจะเกิดขึ้น (คิดล่วงหน้า ตีตนไปก่อนไข้ เสมอ)

เทคนิคในการระบุความเสี่ยง หรือค้นหาความเสี่ยงการทุจริตด้วยวิธีการต่าง ๆ ดังนี้

ตารางที่ ๑ ตารางระบุความเสี่ยง (Known Factor และ Unknown Factor)

ที่	โอกาส / ความเสี่ยงการทุจริต	ประเภทความเสี่ยงการทุจริต	
		Known Factor	Unknown Factor
	(ให้อธิบายรูปแบบ พฤติการณ์การทุจริต ของ กระบวนการ หรืองานที่เลือกมาทำ การประเมิน ความเสี่ยงว่ามีโอกาสหรือความเสี่ยงการทุจริต)		

ตารางที่ ๑ อธิบายรายละเอียดความเสี่ยงการทุจริต เช่น รูปแบบ พฤติการณ์การทุจริต ที่มีความเสี่ยงการทุจริต เท่านั้น และควรอธิบายพฤติการณ์ความเสี่ยงให้ละเอียด ชัดเจน มากที่สุด

- ความเสี่ยงที่เคยเกิด หรือคาดว่าจะเกิดซ้ำสูงมีประวัติอยู่แล้ว ให้ใส่เครื่องหมาย ✓ ในช่อง Known Factor
- หากไม่เคยเกิดหรือไม่มีประวัติมาก่อน แต่มีความเสี่ยงจากการพยากรณ์ในอนาคตว่ามีโอกาสเกิด ให้ใส่เครื่องหมาย ✓ ในช่อง Unknown Factor
- หน่วยงานสามารถปรับแบบได้โดยไม่ระบุว่าเป็นประเภท Known Factor หรือ Unknown Factor ก็ได้

๖.๒ ขั้นตอนที่ ๒ การวิเคราะห์สถานะความเสี่ยง

ขั้นตอนที่ ๒ ให้นำข้อมูลจากตารางที่ ๑ มาวิเคราะห์เพื่อแสดงสถานะความเสี่ยงการทุจริต ของ แต่ละโอกาส / ความเสี่ยงการทุจริต ออกตามรายสีไฟจราจร เขียว เหลือง ส้ม แดง โดยระบุสถานะ ของความเสี่ยง ในช่องสีไฟจราจร

ความหมายของสถานะความเสี่ยงตามสีไฟจราจร มีรายละเอียดดังนี้

สถานะสีเขียว ความเสี่ยงระดับต่ำ

สถานะสีเหลือง ความเสี่ยงระดับปานกลาง และสามารถให้ความรอบคอบระมัดระวัง ในระหว่างปฏิบัติงาน ตามปกติควบคุมดูแลได้

สถานะสีส้ม ความเสี่ยงระดับสูง เป็นกระบวนการที่มีผู้เกี่ยวข้องหลายคน หลายหน่วยงานภายในองค์กร มีหลายขั้นตอน จนยากต่อการควบคุม หรือไม่มีอำนาจควบคุม ข้ามหน่วยงานตามหน้าที่ปกติ

สถานะสีแดง ความเสี่ยงระดับสูงมาก เป็นกระบวนการที่เกี่ยวข้องกับบุคคลภายนอกคนที่ไม่รู้จักไม่สามารถ ตรวจสอบได้ชัดเจน ไม่สามารถกำกับติดตามได้ อย่างใกล้ชิดหรืออย่างสม่ำเสมอ

ตารางที่ ๒ ตารางแสดงสถานะความเสี่ยง (แยกตามรายสีไฟจราจร)

ที่	โอกาส/ความเสี่ยงการทุจริต	เขียว	เหลือง	ส้ม	แดง

จากตารางที่ ๒ นำโอกาส / ความเสี่ยงการทุจริต จากตารางที่ ๑ นำมาแยกสถานะความเสี่ยงการทุจริต ตามไฟจราจร

สีเขียว	หมายถึงความเสี่ยงระดับต่ำ
สีเหลือง	หมายถึงความเสี่ยงระดับปานกลาง
สีส้ม	หมายถึงความเสี่ยงระดับสูง
สีแดง	หมายถึงความเสี่ยงระดับสูงมาก

๖.๓ ขั้นตอนที่ ๓ เมทริกส์ระดับความเสี่ยง (Risk level matrix)

ขั้นตอนที่ ๓ นำโอกาส / ความเสี่ยงการทุจริต ที่มีสถานะความเสี่ยงระดับสูงจนถึงความเสี่ยงระดับสูงมาก ที่เป็นสีส้ม และสีแดง จากตารางที่ ๒ มาทำการหาค่าความเสี่ยงรวม ซึ่งได้จากระดับ ความจำเป็นของการเฝ้าระวัง ที่มีค่า ๑-๓ คูณด้วย ระดับความรุนแรงของผลกระทบที่มีค่า ๑-๓ เช่นกัน ค่า ๑-๓ โดยมีเกณฑ์ในการให้ค่า ดังนี้

๓.๑ ระดับความจำเป็นของการเฝ้าระวัง มีแนวทางในการพิจารณาดังนี้

- ถ้าเป็นกิจกรรมหรือขั้นตอนหลักที่สำคัญของกระบวนการงานนั้น ๆ แสดงว่ากิจกรรม หรือขั้นตอนนั้น เป็น MUST หมายถึงมีความจำเป็นสูงของการเฝ้าระวังความเสี่ยงการทุจริตที่ต้อง ทำการป้องกันไม่ดำเนินการไม่ได้ ค่าของ MUST คือ ค่าที่อยู่ในระดับ ๓ หรือ ๒

- ถ้าเป็นกิจกรรมหรือขั้นตอนนั้นเป็นกิจกรรม หรือขั้นตอนรองของกระบวนการงานนั้น ๆ แสดงว่า กิจกรรมหรือขั้นตอนนั้นเป็น SHOULD หมายถึงมีความจำเป็นต่ำในการเฝ้าระวังความเสี่ยงการทุจริต ค่าของ SHOULD คือ ค่าที่อยู่ในระดับ ๑ เท่านั้น

(ตัวอย่างตามตารางที่ ๓.๑ เกณฑ์พิจารณาระดับความจำเป็นของการเฝ้าระวัง ความเสี่ยงการทุจริตว่าเป็น MUST หรือ SHOULD)

๓.๒ ระดับความรุนแรงของผลกระทบ มีแนวทางในการพิจารณาดังนี้ กิจกรรมหรือ

ขั้นตอนการปฏิบัติงานนั้นเกี่ยวข้องกับ ผู้มีส่วนได้ส่วนเสีย Stakeholders รวมถึงหน่วยงานกำกับดูแล พันธมิตร ภาศิเครือข่าย ค่าอยู่ที่ ๒ หรือ ๓

- กิจกรรมหรือขั้นตอนการปฏิบัติงานนั้นเกี่ยวข้องกับ ผลกระทบทางการเงิน รายได้ลด รายจ่ายเพิ่ม Financial ค่าอยู่ที่ ๒ หรือ ๓
- กิจกรรมหรือขั้นตอนการปฏิบัติงานนั้นผลกระทบต่อผู้ใช้บริการ กลุ่มเป้าหมาย Customer/User ค่าอยู่ที่ ๒ หรือ ๓
- กิจกรรมหรือขั้นตอนการปฏิบัติงานนั้นผลกระทบต่อกระบวนการภายใน Internal Process หรือกระทบด้านการเรียนรู้ องค์ความรู้ Learning & Growth ค่าอยู่ที่ ๑ หรือ ๒

(ตัวอย่างตามตารางที่ ๓.๒ ระดับความรุนแรงของผลกระทบ)

ตารางที่ ๓ SCORING ทะเบียนข้อมูลที่ต้องเฝ้าระวัง ๒ มิติ (หรือตารางเมทริกส์ระดับความเสี่ยง (Risk level matrix))

ที่	โอกาส/ความเสี่ยงการทุจริต	ระดับความจำเป็นของการเฝ้าระวัง			ระดับความรุนแรงของผลกระทบ			ค่าความเสี่ยงรวม จำเป็น X รุนแรง
		๓	๒	๑	๓	๒	๑	

ตารางที่ ๓ นำข้อมูลที่มีสถานะความเสี่ยงใน ช่องสีส้ม และสีแดง จากตารางที่ ๒ มาหาค่าความเสี่ยงรวม (ระดับความจำเป็นของการเฝ้าระวัง คูณ ระดับความรุนแรงของผลกระทบ)

แนวทางในการพิจารณา ระดับความจำเป็นของการเฝ้าระวัง และ ระดับความรุนแรงของผลกระทบ

ตารางที่ ๓.๑ ระดับความจำเป็นของการเฝ้าระวัง

ที่	โอกาส/ความเสี่ยงการทุจริต	กิจกรรมหรือขั้นตอนหลัก MUST	กิจกรรมหรือขั้นตอนรอง SHOULD
		ค่าควรเป็น ๓ หรือ ๒	ค่าควรเป็น ๑

ตารางที่ ๓.๒ ระดับความรุนแรงของผลกระทบตาม Balanced Scorecard

โอกาส/ความเสี่ยงการทุจริต	๑	๒	๓
ผู้มีส่วนได้ส่วนเสีย Stakeholders รวมถึง หน่วยงานกำกับดูแล พันธมิตร ภาคีเครือข่าย		X	X
ผลกระทบทางการเงิน รายได้ลด รายจ่ายเพิ่ม Financial		X	X
ผลกระทบต่อผู้ใช้บริการ กลุ่มเป้าหมาย Customer/User		X	X
ผลกระทบต่อกระบวนการภายใน Internal Process	X	X	
กระทบด้านการเรียนรู้ องค์กรความรู้ Learning & Growth	X	X	

๖.๔ ขั้นตอนที่ ๔ การประเมินการควบคุมความเสี่ยง (Risk-Control Matrix Assessment)

ขั้นตอนที่ ๔ ให้นำค่าความเสี่ยงรวม (จำเป็น X รุนแรง) จากตารางที่ ๓ มาทำการประเมิน การควบคุมการทุจริตว่า มีระดับการควบคุมความเสี่ยงการทุจริตอยู่ในระดับใด เมื่อเทียบกับคุณภาพการจัดการ (คุณภาพการจัดการ สอดส่อง เฝ้าระวังในงานปกติ) โดยเกณฑ์คุณภาพการจัดการ จะแบ่งเป็น ๓ ระดับ ดังนี้

ดี จัดการได้ทันที ทุกครั้งที่เกิดความเสี่ยง ไม่กระทบถึงผู้ใช้บริการ/ผู้รับมอบผลงานองค์กรไม่มีผลเสียหายทางการเงิน ไม่มีรายจ่ายเพิ่ม

พอใช้ จัดการได้โดยส่วนใหญ่ มีบางครั้งยังจัดการไม่ได้ กระทบถึงผู้ใช้บริการ/ผู้รับมอบผลงาน องค์กรแต่ยอมรับได้ มีความเข้าใจ

อ่อน จัดการไม่ได้ หรือได้เพียงส่วนน้อย การจัดการเพิ่มเกิดจากรายจ่าย มีผลกระทบถึงผู้ใช้บริการ/ผู้รับมอบผลงานและยอมรับไม่ได้ ไม่มีความเข้าใจ

ตารางที่ ๔ ตารางแสดงการประเมินการควบคุมความเสี่ยง

โอกาส/ความเสี่ยงการทุจริต	คุณภาพ การจัดการ	ค่าประเมินการควบคุมความเสี่ยงการทุจริต		
		ค่าความเสี่ยงระดับต่ำ	ค่าความเสี่ยงระดับปานกลาง	ค่าความเสี่ยงระดับสูง
	ดี	ต่ำ	ค่อนข้างต่ำ	ปานกลาง
	พอใช้	ค่อนข้างต่ำ	ปานกลาง	ค่อนข้างสูง
	อ่อน	ปานกลาง	ค่อนข้างสูง	สูง

ตารางที่ ๔ ให้นำค่าความเสี่ยงรวม (จำเป็น X รุนแรง) จากตารางที่ ๓ มาทำการประเมิน การควบคุมความเสี่ยงการทุจริต โดยการวิเคราะห์จากคุณภาพการจัดการขององค์กรกับความถี่ของความเสี่ยงเรื่อง ที่ทำการประเมิน (ดี/พอใช้/อ่อน) เพื่อประเมินว่าความเสี่ยงการทุจริตมีค่าความเสี่ยงอยู่ระดับใด จะได้นำไป บริหารจัดการความเสี่ยง ตามความรุนแรงของความเสี่ยง

๖.๕ ขั้นตอนที่ ๕ แผนบริหารความเสี่ยง

ขั้นตอนที่ ๕ ให้เลือกเหตุการณ์ที่มีความเสี่ยงสูงสุดจากการประเมินการควบคุมความเสี่ยง Risk-Control Matrix Assessment ในตารางที่ ๔ ที่อยู่ในช่องค่าความเสี่ยง อยู่ในระดับ สูง ค่อนข้างสูง ปานกลาง มาทำแผนบริหารความเสี่ยงการทุจริตตามลำดับความรุนแรง (กรณีที่หน่วยงานทำการประเมิน การควบคุมความเสี่ยง ในตารางที่ ๔ ไม่พบว่าความเสี่ยงอยู่ในระดับ สูง ค่อนข้างสูง ปานกลาง เลย แต่พบว่าความเสี่ยงการทุจริตอยู่ในระดับต่ำ หรือ ค่อนข้างต่ำ ให้ทำการจัดทำแผนบริหารความเสี่ยง ในเชิงเฝ้าระวังความเสี่ยงการทุจริต หรือให้หน่วยงานพิจารณา ทำการเลือกภารกิจงาน หรือกระบวนการงาน หรือการดำเนินงานที่อาจก่อให้เกิดหรือมีโอกาสเกิดความเสี่ยงการทุจริต นำมาประเมินความเสี่ยงการทุจริต เพิ่มเติม)

ตารางที่ ๕ ตารางแผนบริหารความเสี่ยง

ชื่อแผนบริหารความเสี่ยง

ที่	รูปแบบ พหุเหตุการณ์ความเสี่ยงการทุจริต	มาตรการป้องกันการทุจริต

ตารางที่ ๕ พิจารณาเหตุการณ์ความเสี่ยง ที่มีค่าความเสี่ยงการทุจริต จากตารางที่ ๔ ตามลำดับ ความรุนแรงความเสี่ยงที่อยู่ในระดับ สูง ค่อนข้างสูง ปานกลาง มาจัดทำแผนบริหารความเสี่ยงเพื่อป้องกัน การทุจริตต่อไป ตามแบบรายงานการประเมินความเสี่ยงการทุจริต ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๔

แบบรายงานการประเมินความเสี่ยงการทุจริต ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๔

หน่วยงานระดับกรมรัฐวิสาหกิจ องค์การมหาชน หน่วยงานอื่น กรุงเทพมหานคร.....

ชื่อแผนบริหารความเสี่ยงการทุจริต
เหตุการณ์ความเสี่ยงการทุจริต (อธิบายเหตุการณ์ความเสี่ยงการทุจริต)	มาตรการ / กิจกรรม / แนวทาง
เหตุการณ์ความเสี่ยงการทุจริต (อธิบายเหตุการณ์ความเสี่ยงการทุจริต)	มาตรการ / กิจกรรม / แนวทาง
เหตุการณ์ความเสี่ยงการทุจริต (อธิบายเหตุการณ์ความเสี่ยงการทุจริต)	มาตรการ / กิจกรรม / แนวทาง

สถานะตามสี	นิยาม
สถานะสีเขียว	ไม่เกิดกรณีที่อยู่ในข่ายความเสี่ยง ยังไม่ต้องทำกิจกรรมเพิ่ม
สถานะสีเหลือง	เกิดกรณีที่อยู่ในข่ายความเสี่ยง แต่แก้ไขได้ทันท่วงที ตามมาตรการ/ นโยบาย/ โครงการ/ กิจกรรมที่เตรียมไว้ แผนใช้ได้ผล ความเสี่ยงการทุจริตลดลง ระดับความรุนแรง < ๓
สถานะสีแดง	เกิดกรณีที่อยู่ในข่าย ยังแก้ไขไม่ได้ ควรมีมาตรการ/ นโยบาย/ โครงการ / กิจกรรม เพิ่มขึ้น แผนใช้ไม่ได้ผล ความเสี่ยงการทุจริตไม่ลดลงระดับความรุนแรง > ๓

๖.๗ ขั้นตอนที่ ๗ จัดทำระบบการบริหารความเสี่ยง

ขั้นตอนที่ ๗ นำผลจากทะเบียนเฝ้าระวังความเสี่ยงการทุจริต จากตารางที่ ๖ ออกตามสถานะ ๓ สถานะ ซึ่งในขั้นตอนที่ ๗ สถานะความเสี่ยงการทุจริตที่อยู่ในข่ายที่ยังแก้ไขไม่ได้ จะต้องมีกิจกรรม หรือมาตรการอะไรเพิ่มเติมต่อไป โดยแยกสถานะเพื่อทำระบบบริหารความเสี่ยงออกเป็น ดังนี้

๑. เกินกว่าการยอมรับ (สถานะสีแดง Red) ควรมีกิจกรรมเพิ่มเติม
๒. เกิดขึ้นแล้วแต่ยอมรับได้ ควรมีกิจกรรมเพิ่มเติม (สถานะสีเหลือง Yellow)
๓. ยังไม่เกิดเฝ้าระวังต่อเนื่อง (สถานะสีเขียว Green)

ตารางที่ ๗ ตารางจัดทำระบบความเสี่ยง

๗.๑ สถานะสีแดง Red เกินกว่าการยอมรับ ควรมีกิจกรรมเพิ่มเติม

ความเสี่ยงการทุจริต (สถานะสีแดง)	มาตรการป้องกันการทุจริต เพิ่มเติม

๗.๒ สถานะสีเหลือง Yellow เกิดขึ้นแล้วแต่ยอมรับได้ ควรมีกิจกรรมเพิ่มเติม

ความเสี่ยงการทุจริต (สถานะสีเหลือง)	มาตรการป้องกันการทุจริต เพิ่มเติม

๗.๓ สถานะสีเขียว Green ยังไม่เกิด ให้เฝ้าระวังต่อเนื่อง

ความเสี่ยงการทุจริต (สถานะสีเขียว)	ความเห็นเพิ่มเติม

๖.๘ ขั้นตอนที่ ๘ การจัดทำรายงานการบริหารความเสี่ยง

ขั้นตอนที่ ๘ เป็นการจัดทำรายงานสรุปให้เห็นในภาพรวม ว่ามีผลจากการบริหารความเสี่ยงการทุจริตตามขั้นตอนที่ ๘ มีสถานะความเสี่ยงการทุจริตอยู่ในระดับใด เพื่อเป็นเครื่องมือในการกำกับ ติดตาม ประเมินผล (สี) สถานะความเสี่ยง

สีเขียว หมายถึง ความเสี่ยงระดับต่ำ

สีเหลือง หมายถึง ความเสี่ยงระดับปานกลาง

สีแดง หมายถึง ความเสี่ยงระดับสูงมาก

ตารางที่ ๘ ตารางรายงานการบริหารความเสี่ยง

ที่	สรุปสถานะความเสี่ยงการทุจริต (เขียว เหลือง แดง)		
	เขียว	เหลือง	แดง

๖.๙ ขั้นตอนที่ ๙ การรายงานผลการดำเนินงานตามแผนบริหารความเสี่ยง

ขั้นตอนที่ ๙ เป็นการจัดทำแบบรายงานผลการดำเนินงานตามแผนบริหารความเสี่ยงการทุจริต หรือสถานะแผนบริหารความเสี่ยงการทุจริต ตารางที่ ๘ ต่อผู้บริหารของหน่วยงาน ซึ่งห้วงระยะเวลาของการรายงานผล ขึ้นอยู่กับหน่วยงาน เช่น รายงานทุกเดือน ทุกไตรมาส

บทที่ 3

**การประเมินความเสี่ยงการทุจริต
โครงสร้างการผลิต การรวบรวม
และการแปรรูปของสถาบันเกษตรกร
รองรับผลผลิตทางการเกษตร**

บทที่ ๓

การประเมินความเสี่ยงการทุจริต โครงสร้างการผลิต การรวบรวม และการแปรรูป ของสถาบันเกษตรกร รองรับผลผลิตทางการเกษตร

๑. หลักการและเหตุผล

จากสถานการณ์การแพร่ระบาดของโรคติดเชื้อไวรัสโคโรนา ๒๐๑๙ ส่งผลกระทบต่อเศรษฐกิจ และสังคม เป็นอย่างมาก โดยเฉพาะอย่างยิ่งในภาคการเกษตรจะเห็นได้ว่า แหล่งรับซื้อผลผลิตเกษตรหลายแห่ง หยุดให้บริการ หรือเกษตรกรไม่สามารถออกนอกพื้นที่เพื่อขายผลผลิตทางการเกษตรได้ ประกอบกับ การส่งออกสินค้า เกษตรหยุดชะงัก ส่งผลให้เกษตรกรได้รับผลกระทบจากการชะลอการรับซื้อผลผลิตหรือซื้อ ผลผลิต ในปริมาณที่ลดน้อยลง ทำให้ผลผลิตทางการเกษตรได้รับความเสียหาย ขายไม่ได้ราคา ซึ่งส่งผลกระทบต่อรายได้ของ เกษตรกรและความมั่นคงในการท ำอาชีพการเกษตร จากปัญหาดังกล่าวส่วนหนึ่งเป็นผลมาจาก การที่ภาคเกษตร ในระดับชุมชนไม่มีความเข้มแข็ง ไม่สามารถบริหารจัดการสินค้าเกษตรในชุมชนได้ ขาดแหล่ง รวบรวมและรับซื้อผลผลิต หรือมีแต่ยังไม่เพียงพอกับความต้องการในพื้นที่ ประกอบกับไม่มีสถานที่ในการเก็บ ชะลอหรือแปรรูปผลผลิตทาง การเกษตรเพื่อยืดระยะเวลาการขายผลผลิตและสร้างมูลค่าเพิ่มให้กับสินค้า เกษตร แนวทางหนึ่งที่จะช่วยฟื้นฟูเศรษฐกิจ และสังคมฐานรากของประเทศในระยะยาวและยั่งยืนได้นั้น คือ การสร้างบทบาทสหกรณ์ภาคการเกษตรในชุมชนให้มี ความเข้มแข็งเพิ่มศักยภาพการบริหารจัดการ ผลผลิตทางการเกษตรภายในชุมชนได้ โดยเห็นว่าสหกรณ์ภาคการเกษตร และกลุ่มเกษตรกรที่มีศักยภาพ ซึ่งเป็นสถาบันเกษตรกรหลักของประเทศและเป็นองค์กรหนึ่งที่มีบทบาทสำคัญ ในการสนับสนุนการขับเคลื่อน แผนงาน/โครงการของภาครัฐไปสู่เกษตรกรในระดับพื้นที่ได้ และการดำเนินกิจการผ่าน การให้บริการเกษตรกร สมาชิกในรูปแบบธุรกิจเกษตรมีความใกล้ชิดและเอื้อประโยชน์กับชุมชน ไม่ว่าจะเป็นการส่งเสริม การผลิตโดย การสนับสนุนเทคโนโลยีนวัตกรรมต่าง ๆ ผ่านสถาบันเกษตรกร การรวบรวมผลผลิตจากเกษตรกรในพื้นที่ ในราคาที่เป็นธรรม รวมถึงการแปรรูปเพื่อเพิ่มมูลค่าผลผลิตทางการเกษตรเพื่อสร้างรายได้ให้กับเกษตรกร ในระยะยาว ซึ่งเป็นไปตามนโยบายของรัฐบาลที่ต้องการสร้างความเข้มแข็งให้กับสหกรณ์ ในการเป็นองค์กร ของชุมชน ในการดำเนินงานที่ผ่านมา กรมส่งเสริมสหกรณ์ได้ดำเนินนโยบายในการสร้างความเข้มแข็ง ให้สถาบันเกษตรกร โดยได้รับการสนับสนุนงบประมาณจากโครงการไทยนิยม ยั่งยืน งบประมาณรายจ่ายเพิ่มเติม ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๑ งบประมาณ รวม ๑,๗๙๑.๕๓๑ ล้านบาท เพื่อก่อสร้างปัจจัยโครงการ พื้นฐาน และจัดซื้อจัดหาเครื่องมือและ อุปกรณ์การตลาดที่จำเป็นให้กับสถาบันเกษตรกรในการรวบรวม จัดเก็บ และแปรรูปผลผลิตการเกษตร ซึ่งสถาบัน เกษตรกรสามารถจัดเก็บรวบรวมผลผลิต ชะลอการจำหน่ายเพื่อตั้ง ราคาผลผลิตภายในประเทศ ได้จำนวน ๒.๐๔ ล้านตัน คิดเป็นมูลค่า ๑๐,๗๒๕ ล้านบาท ในสินค้าข้าว ข้าวโพด เลี้ยงสัตว์ และมันสำปะหลัง และสามารถแปรรูปผลผลิตทาง การเกษตรได้ ๓๑๕,๕๖๙ ตัน คิดเป็นมูลค่า ๒,๙๖๘ ล้านบาท ซึ่งแสดงให้เห็นว่าสถาบันเกษตรกรมีส่วนสำคัญ

ในการแก้ไขปัญหาผลผลิตทางการเกษตร ในระดับชุมชนได้เป็นอย่างดี นอกจากนี้ยังได้ดำเนินการส่งเสริมผลักดันให้สถาบันเกษตรกรเข้าไปมีบทบาท ในการช่วยเหลือสมาชิกสหกรณ์และเกษตรกรทั่วไป อำนวยความสะดวกและแก้ไขปัญหาความเดือดร้อน จากการที่เกษตรกรไม่สามารถขายผลผลิตในพื้นที่ได้ โดยเข้าไปรับซื้อผลผลิตทางการเกษตรจากสมาชิกสหกรณ์ และเกษตรกรทั่วไป นำไปจำหน่ายผ่านเครือข่ายของสหกรณ์ตามภูมิภาคต่าง ๆ ตามศักยภาพของสหกรณ์ ซึ่งยังมีสหกรณ์อีกหลายแห่งที่มีศักยภาพในการรวบรวมผลผลิต หรือแปรรูปแต่ขาดโอกาสในการเพิ่ม ประสิทธิภาพการผลิต เนื่องจากความไม่พร้อมของเครื่องมืออุปกรณ์ต่าง ๆ จึงจำเป็นต้องอย่างยิ่งที่สถาบันเกษตรกร จะต้องได้รับการยกระดับเพิ่มศักยภาพการพัฒนาโครงสร้างพื้นฐานเพื่อเป็นการต่อยอดการดำเนินธุรกิจของ สหกรณ์ให้มีประสิทธิภาพเพิ่มขึ้นรองรับการให้บริการเกษตรกรสมาชิกสหกรณ์และเกษตรกรทั่วไปในชุมชน

กรมส่งเสริมสหกรณ์ในฐานะหน่วยงานหลักในการขับเคลื่อนแผนแม่บทย่อยด้านการเกษตร การพัฒนาระบบนิเวศการเกษตร ภายใต้ตัวชี้วัดและค่าเป้าหมาย: สถาบันเกษตรกร (สหกรณ์/กลุ่มเกษตรกร) ที่ขึ้นทะเบียนกับกระทรวงเกษตรและสหกรณ์มีความเข้มแข็งในระดับมาตรฐานเพิ่มขึ้น (ในระดับ ๑ และ ๒ ร้อยละ ๙๐) โดยมีบทบาทสำคัญในการส่งเสริม สนับสนุน และผลักดันให้สหกรณ์ภาคการเกษตร จำนวน ๔,๕๐๙ สหกรณ์ และกลุ่มเกษตรกร จำนวน ๔,๖๖๑ กลุ่ม รวมไม่น้อยกว่า ๙,๑๗๐ แห่ง ซึ่งเป็นองค์กรธุรกิจ ในระดับชุมชน ให้เป็นหลักในการช่วยเหลือ ให้บริการ และเป็นพี่เลี้ยงให้กับเกษตรกรสมาชิก และเกษตรกรทั่วไปภายในพื้นที่ได้ ทั้งในด้านเศรษฐกิจและสังคมระดับชุมชนให้เป็นไปตามพระราชบัญญัติสหกรณ์ ฉบับที่ ๓ (พ.ศ. ๒๕๖๒) และ กฎหมายอื่นที่เกี่ยวข้อง ดังนั้น สหกรณ์ภาคการเกษตรและกลุ่มเกษตรกรที่มีศักยภาพและมีความพร้อมที่จะ ดำเนินกิจการเพื่อ อำนวยประโยชน์ ทางด้านการเกษตรและการประกอบอาชีพเกษตรกรได้ สอดคล้องกับแนวทาง การขับเคลื่อนแผนงาน/โครงการต่าง ๆ ในการพัฒนาภาคการเกษตรของภาครัฐตามภารกิจของกระทรวงเกษตรและ สหกรณ์ได้นั้น มีประมาณ ๙๒๔ แห่ง คิดเป็นร้อยละ ๑๐.๐๗ ทั้งนี้สหกรณ์ภาคการเกษตรในระดับ ๑ และ ๒ มีจำนวน ๓,๑๙๗ แห่ง โดยสหกรณ์และกลุ่มเกษตรกรที่ขอรับการสนับสนุนภายใต้โครงการนี้ จำนวน ๒๕๑ แห่ง คิดเป็นร้อยละ ๗.๙๗ ของสหกรณ์ภาคการเกษตรในระดับ ๑ และ ๒ ทั้งหมด จึงมีแนวคิดที่จะส่งเสริม และยกระดับศักยภาพของสถาบันเกษตรกรให้มีบทบาทในการบริหารจัดการสินค้าเกษตรตลอดห่วงโซ่ การผลิต ตั้งแต่ต้นน้ำ กลางน้ำ และปลายน้ำได้ โดยจัดทำโครงการปรับโครงสร้างการผลิต การรวบรวม และการแปรรูปของสถาบัน เกษตรกรรองรับผลผลิตทางการเกษตร โดยสนับสนุนเครื่องจักรกลการเกษตร บัณฑิต โครงสร้างพื้นฐานและอุปกรณ์ การตลาดที่จำเป็นในการผลิต การรวบรวม และการแปรรูปผลผลิตทาง การเกษตรให้แก่สถาบันเกษตรกรในการให้บริการ แก่สมาชิกสหกรณ์และเกษตรกรในชุมชน ซึ่งการดำเนินการ โครงการจะเป็นการดำเนินการใน ๒ ลักษณะคือ การ สนับสนุนบัณฑิตโครงสร้างพื้นฐานให้กับสถาบันเกษตรกร เพื่อต่อยอดการดำเนินธุรกิจจากเดิมที่ดำเนินการอยู่แล้วแต่ยัง ขาดเครื่องมือที่จะดำเนินการ ให้เต็มศักยภาพ ในการให้บริการเกษตรกร และ ลักษณะที่ ๒ เป็นการสนับสนุนบัณฑิต โครงสร้างพื้นฐานให้กับสถาบันเกษตรกร เพื่อส่งเสริมผลักดันให้เกิดการดำเนินธุรกิจ การรวบรวม แปรรูปเพื่อเพิ่มมูลค่าให้กับ สินค้าเกษตร เพื่อให้เกิด การสร้างงาน สร้างรายได้ และสร้างอาชีพการเกษตรให้เกิดความมั่นคง อันนำไปสู่การฟื้นฟู เศรษฐกิจและสังคม ในระดับฐานรากได้อย่างมีประสิทธิภาพและยั่งยืน

จากสถานการณ์ในปัจจุบันส่งผลกระทบต่อการค้าเนื้กิจการ และธุรกิจภาคการเกษตรของ สหกรณ์ภาค การเกษตรและกลุ่มเกษตรกรในหลายด้าน เช่น โรค COVID-๑๙ ระบาด สภาวะภัยแล้งสะสม ต่อเนื่องจาก ปี ๒๕๖๒ น้ำท่วม การเปลี่ยนแปลงสภาพอากาศ การชะลอของเศรษฐกิจ เป็นต้น จึงส่งผลกระทบต่อ ผลผลิตข้าว อ้อย พืช ไร่ และพืชสวนเป็นหลัก ในขณะที่ราคาสินค้าเกษตรภาพรวมมีความไม่แน่นอนตามภาวะ ตลาดและ กำลังซื้อของผู้บริโภค ในขณะที่ ต้นทุนการผลิตในภาคเกษตรยังสูง รวมถึงต้นทุนการผลิตของสหกรณ์ ภาคการเกษตรยังไม่สามารถมีผลได้ต่อขนาดเพิ่มขึ้นหรือเกิดการประหยัดต่อขนาดภายในกิจการได้ เนื่องจาก สหกรณ์ ต้องแบกภาระหนี้สินของสหกรณ์และของสมาชิกที่ชำระหนี้ไม่ได้ตามกำหนด และต้องลดภาระดอกเบี้ย เงินกู้ให้กับ สมาชิก หากรัฐบาลต้องการผลักดันให้สหกรณ์ ทำหน้าที่ เป็นกลไกในการกระตุ้น เศรษฐกิจชุมชน ในแต่ละพื้นที่กระจายตามชนิดพืชจึงมีความจำเป็นที่ต้องช่วยเหลือในภาวะการณ์เช่นนี้เป็นกรณีพิเศษ ถึงแม้ว่า สหกรณ์/ กลุ่มเกษตรกรซึ่งเป็นองค์กรของเกษตรกรหากจะได้รับความช่วยเหลือจากภาครัฐในช่วงนี้ทั้งด้าน เครื่องจักรกลทาง การเกษตร อุปกรณ์การตลาด และสิ่งปลูกสร้างทางการเกษตรพื้นฐานโดยไม่ต้องจ่ายสมทบแล้ว สหกรณ์/กลุ่มเกษตรกร ตามโครงการยังมีภาระในการจัดหาเงินทุนหมุนเวียนระยะสั้นเพื่อดำเนินการรับซื้อ/ รวบรวมผลผลิตจากเกษตรกรสมาชิก และเกษตรกรทั่วไปในพื้นที่ รวมถึงภาระด้านการบริหารจัดการและการ บำรุงรักษาเครื่องจักรกลทางการเกษตร อุปกรณ์ การตลาด และสิ่งปลูกสร้างทางการเกษตรพื้นฐาน นอกจากนี้ ยังมีค่าใช้จ่ายบริหารจัดการทั่วไปตามสถานการณ์ การผลิต การแปรรูป และการตลาดในขณะเดียวกันการให้ ความสำคัญอย่างจริงจังกับการดำเนินธุรกิจตาม นโยบาย การเกษตรของภาครัฐในระยะยาว เพื่อเพิ่มขีด ความสามารถในการแก้ปัญหาภาคการเกษตร ยกระดับผลิตภาพการผลิต สินค้าเกษตรไทยให้ได้มาตรฐาน และ พัฒนาประสิทธิภาพการผลิตเพื่อเพิ่มผลผลิตต่อไร่ ซึ่งเป็นเรื่องสำคัญ ในการขับเคลื่อนสหกรณ์ภาคการเกษตรของ ไทยให้เป็นเครื่องมือในการสร้างความสมดุลทางเศรษฐกิจชุมชนและฐานราก

๒. วัตถุประสงค์

๒.๑ เพื่อยกระดับศักยภาพสถาบันเกษตรกรให้เป็นศูนย์กลางในการบริหารจัดการผลผลิต ทางการผลิตตลอดห่วงโซ่การผลิตสินค้าเกษตร

๒.๒ เพื่อสนับสนุนและส่งเสริมให้สถาบันเกษตรกรเป็นกลไกหลักในระดับชุมชนในการ อำนวยความสะดวกให้แก่ สมาชิกและเกษตรกรทั่วไปในการเพาะปลูก การรวบรวม จัดเก็บ และแปรรูปผลผลิต การเกษตร

๒.๓ ผลักดันให้สหกรณ์/กลุ่มเกษตรกรที่ขอรับการสนับสนุนให้ความช่วยเหลือเกษตรกร สมาชิกและเกษตรกรทั่วไปที่ ได้รับผลกระทบจากการระบาดของโรคติดเชื้อไวรัสโคโรนา ๒๐๑๙ ในระดับพื้นที่ให้มีรายได้จาก การประกอบอาชีพเกษตรอย่างต่อเนื่อง และเพิ่มช่องทางจำหน่ายผลผลิตการเกษตรในภาวะความ ผันผวนของตลาด สินค้าเกษตร

๓. เป้าหมาย

สหกรณ์/กลุ่มเกษตรกร ที่ขอรับการสนับสนุนงบประมาณและผ่านหลักเกณฑ์คุณสมบัติที่กรมส่งเสริมสหกรณ์กำหนด

๔. พื้นที่ดำเนินการ

สหกรณ์/กลุ่มเกษตรกร จำนวน ๒๕๑ แห่ง ใน ๖๐ จังหวัด

๕. หลักเกณฑ์และคุณสมบัติในการขอรับการสนับสนุนงบประมาณ

๕.๑ หลักเกณฑ์พื้นฐาน ของสหกรณ์/กลุ่มเกษตรกรในการขอรับการสนับสนุนงบประมาณ

- (๑) เป็นสหกรณ์/กลุ่มเกษตรกร ที่ได้รับการจดทะเบียนตามกฎหมายว่าด้วยสหกรณ์หรือกลุ่มเกษตรกร
- (๒) เป็นสหกรณ์/กลุ่มเกษตรกร ที่ดำเนินธุรกิจรวบรวม จัดเก็บและแปรรูปผลผลิตทางการเกษตร หรือให้บริการสมาชิกเกี่ยวกับผลผลิตที่สอดคล้องกับโครงการที่ขอรับการสนับสนุน
- (๓) เป็นสหกรณ์อยู่ในระดับมาตรฐานสหกรณ์ ชั้น ๑ หรือ ชั้น ๒ (ระดับความเข้มแข็ง สหกรณ์) กรณีเป็นกลุ่มเกษตรกรอยู่ในระดับมาตรฐานของกลุ่มเกษตรกร

(๔) มีมติที่ประชุมคณะกรรมการสหกรณ์/กลุ่มเกษตรกรเห็นชอบในการขอรับเงินอุดหนุน

๕.๒ คุณสมบัติเฉพาะของสหกรณ์/กลุ่มเกษตรกร ในการขอรับการสนับสนุนงบประมาณ

- (๑) สามารถปิดบัญชีได้ในปัจจุบัน
- (๒) ไม่มีข้อบกพร่อง หรือมีแต่ได้รับการแก้ไขแล้ว
- (๓) มีแผนธุรกิจ/แผนงานโครงการของสหกรณ์รองรับหากได้รับเงินอุดหนุน
- (๔) กรณีขอรับเป็นสิ่งก่อสร้าง สหกรณ์/กลุ่มเกษตรกร ต้องมีกรรมสิทธิ์ในที่ดินหรือกรณี เป็นที่ดินของรัฐ ที่ได้อนุญาตแล้วต้องมีหนังสือรับรองการใช้ประโยชน์ หรือสิทธิเหนือพื้นดิน และไม่มีภาระผูกพันการค้ำประกันจำนอง ยกเว้นติดจำนองกับกรมส่งเสริมสหกรณ์ (เฉพาะกองทุนพัฒนาสหกรณ์) หรือ ธนาคารเพื่อการเกษตรและสหกรณ์การเกษตรเท่านั้น ทั้งนี้ต้องมีแบบแปลน ใบประเมินราคาที่ดินที่วิศวกรรับรอง (ปร.๔ และ ปร.๕)

(๕) ที่ดินตามข้อ ๕.๒ (๔) ต้องอยู่ในทำเลที่ตั้ง มีระบบสาธารณูปโภคที่เหมาะสม และไม่ก่อให้เกิดมลภาวะสิ่งแวดล้อมและไม่สร้างความเดือดร้อนให้ชุมชน

(๖) รายการครุภัณฑ์และอุปกรณ์ต้องมีใบเสนอราคาไม่น้อยกว่า ๓ บริษัท /ร้านค้า ๑.๖ ระยะเวลาการดำเนินการ ระยะเวลาดำเนินการ ปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๔ ๔ ๑.๗ งบประมาณ จำนวน ๑,๖๙๓.๕๐๐๗ ล้านบาท เงินอุดหนุน

๖. ระยะเวลาการดำเนินการ

ระยะเวลาดำเนินการ ปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๔

๗. งบประมาณ

เงินอุดหนุนทั่วไป จำนวน ๑,๖๙๓.๕๐๐๗ ล้านบาท

๗.๑ ครุภัณฑ์การเกษตร จำนวน ๓๔๖ รายการ จำนวนเงิน ๓๖๐.๙๗๓๐ ล้านบาท

๗.๒ ครุภัณฑ์ยานพาหนะและขนส่ง จำนวน ๑๖ รายการ จำนวนเงิน ๒๐.๗๒๕๓ ล้านบาท

๗.๓ สิ่งก่อสร้าง จำนวน ๑๒๔ รายการ จำนวนเงิน ๑,๓๑๑.๘๐๒๔ ล้านบาท รวม ๔๘๖ รายการ จำนวนเงิน ๑,๖๙๓.๕๐๐๗ ล้านบาท

๘. ผลที่คาดว่าจะได้รับ/ผลผลิตของโครงการ

๘.๑ สถาบันเกษตรกรเป็นศูนย์กลางในการบริหารจัดการสินค้าเกษตรตลอดห่วงโซ่การผลิต ในระดับชุมชนจำนวน ๒๕๑ แห่ง รองรับผลผลิตได้เพิ่มขึ้นประมาณ ๘๖๔,๐๐๐ ตัน

๘.๒ สมาชิกสถาบันเกษตรกรในชุมชนสามารถเข้าถึงประโยชน์จากสถาบันเกษตรกรในการ ให้บริการเครื่องจักรกลการเกษตร การรวบรวม รับซื้อ และแปรรูปผลผลิตทางการเกษตร

ตัวชี้วัด

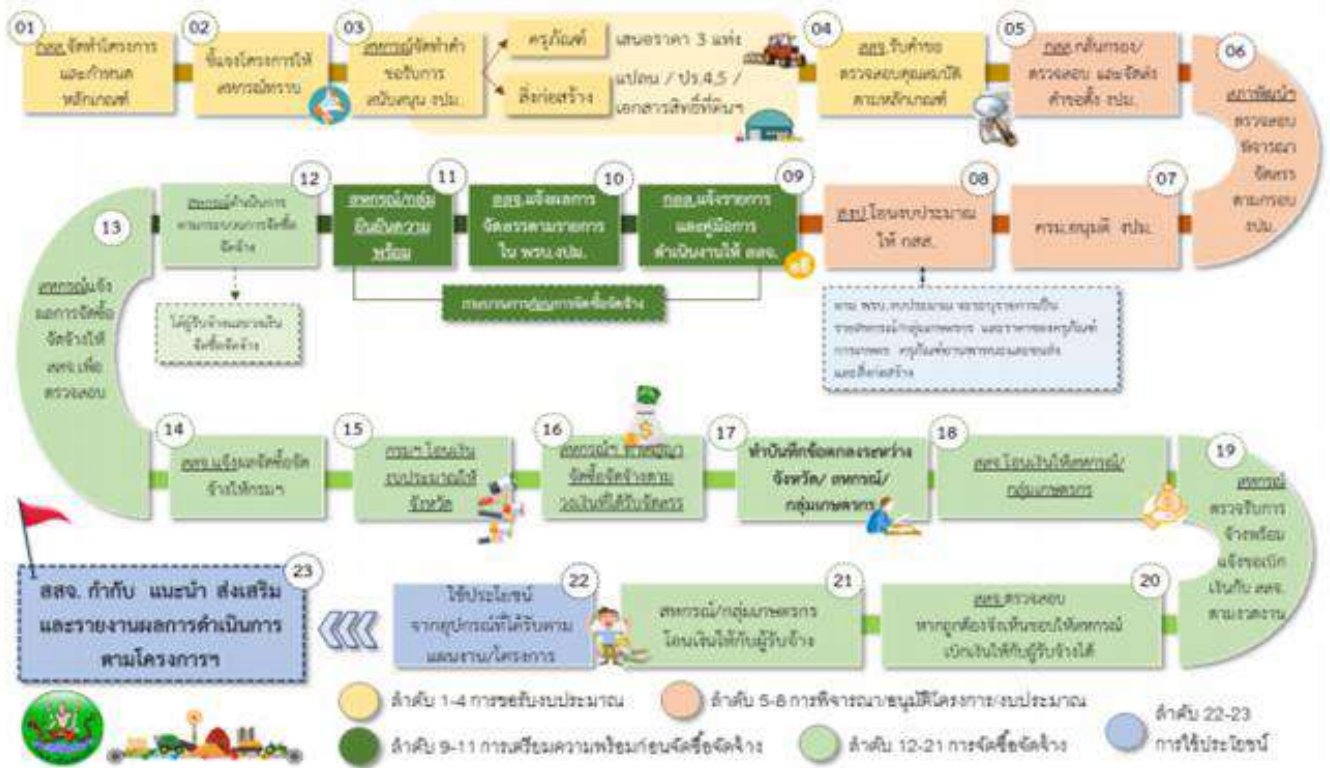
- เชิงปริมาณ : สถาบันเกษตรกร จำนวน ๒๕๑ แห่ง ได้รับการสนับสนุนเครื่องจักรกลการเกษตร รวมถึง โครงสร้างพื้นฐานและอุปกรณ์การตลาดที่จำเป็นในการเพาะปลูก รวบรวม และแปรรูปผลผลิตทางการเกษตร/ ให้บริการสมาชิกเกี่ยวกับผลผลิตเกษตร

- เชิงคุณภาพ :

๑) สหกรณ์/กลุ่มเกษตรกร จำนวน ๒๕๑ แห่ง สามารถยกระดับศักยภาพในการเป็นศูนย์กลาง ในการบริหารจัดการสินค้าเกษตรในระดับชุมชนตามศักยภาพ

๒) สถาบันเกษตรกรมีปริมาณธุรกิจรวบรวมหรือแปรรูปผลผลิตทางการเกษตรเพิ่มขึ้น ไม่น้อยกว่าร้อยละ ๓ เมื่อเทียบกับปริมาณธุรกิจเดิมในปีที่ผ่านมา

๙. ขั้นตอนการดำเนินงานตามโครงการในภาพรวม (ตามแผนภาพ)

ขั้นตอนการประเมินความเสี่ยงการทุจริต ๙ ขั้นตอน ดังนี้

ขั้นตอนที่ ๑ การระบุความเสี่ยง (Risk Identification)

ตารางที่ ๑ ระบุความเสี่ยง Known Factor และ Unknown Factor

ที่	โอกาสความเสี่ยงการทุจริต	ประเภทความเสี่ยงการทุจริต	
		Known Factor	Unknown Factor
๑	การดำเนินการไม่เป็นไปตามวัตถุประสงค์ของโครงการ		/
๒	การใช้จ่ายงบประมาณไม่ตรงตามวัตถุประสงค์	/	
๓	ผลการปฏิบัติงานไม่เป็นไปตามเป้าหมาย		/
๔	การดำเนินโครงการไม่เป็นไปตามแนวทางที่กรมฯกำหนด		/
๕	การดำเนินการไม่โปร่งใสเอื้อประโยชน์ให้กับพรรคพวก มีระบบเส้นสาย ระบบอุปถัมภ์	/	
๖	การกำหนดราคากลางในการจัดซื้อจัดจ้างสูงกว่าความเป็นจริง	/	
๗	การใช้ประโยชน์จากอุปกรณ์ไม่เป็นไปตามที่กำหนด	/	
๘	การละเว้นไม่กำกับ ดูแล ทำให้เกิดการทุจริต	/	
๙	ไม่สามารถหาผู้รับผิดชอบหากเกิดความเสียหาย		/

คำอธิบาย : Known Factor ความเสี่ยงทั้ง ปัญหา/พฤติกรรมที่เคยรับรู้ที่เคยเกิดมาก่อนคาดหมายได้ว่ามีโอกาสสูงที่จะเกิดซ้ำ หรือมีประวัติ มีตำนานอยู่แล้ว

Unknown Factor ปัจจัยความเสี่ยงที่มาจากการพยากรณ์ ประมาณการล่วงหน้าในอนาคต ปัญหา/พฤติกรรม ความเสี่ยงที่อาจจะเกิดขึ้น (คิดล่วงหน้า ตีตนไปก่อนไข้ เสมอ)

ขั้นตอนที่ ๒ การวิเคราะห์สถานะความเสี่ยง

ตารางที่ ๒ แสดงสถานะความเสี่ยง

ที่	โอกาสความเสี่ยงการทุจริต	เขียว	เหลือง	ส้ม	แดง
๑	การดำเนินการไม่เป็นไปตามวัตถุประสงค์ของโครงการ	/			
๒	การใช้จ่ายงบประมาณไม่ตรงตามวัตถุประสงค์			/	
๓	ผลการปฏิบัติงานไม่เป็นไปตามเป้าหมาย	/			
๔	การดำเนินโครงการไม่เป็นไปตามแนวทางที่กรมฯกำหนด	/			
๕	การดำเนินการไม่โปร่งใสเอื้อประโยชน์ให้กับพรรคพวก มีระบบเส้นสาย ระบบอุปถัมภ์				/

ที่	โอกาสความเสี่ยงการทุจริต	เขียว	เหลือง	ส้ม	แดง
๖	การกำหนดราคากลางในการจัดซื้อจัดจ้างสูงกว่าความเป็นจริง				/
๗	การใช้ประโยชน์จากอุปกรณ์ไม่เป็นไปตามที่กำหนด	/			
๘	การละเว้นไม่กำกับ ดูแล ทำให้เกิดการทุจริต				/
๙	ไม่สามารถหาผู้รับผิดชอบหากเกิดความเสียหาย	/			

สีเขียว	หมายถึง	ความเสี่ยงระดับต่ำ
สีเหลือง	หมายถึง	ความเสี่ยงระดับปานกลาง
สีส้ม	หมายถึง	ความเสี่ยงระดับสูง
สีแดง	หมายถึง	ความเสี่ยงระดับสูงมาก

ขั้นตอนที่ ๓ เมทริกส์ระดับความเสี่ยง (Risk level matrix)

ตารางที่ ๓ ตาราง SCORING ทะเบียนข้อมูลที่ต้องเฝ้าระวัง ๒ มิติ หรือตารางเมทริกส์ระดับความเสี่ยง (Risk level matrix)

ที่	โอกาส/ความเสี่ยงการทุจริต	ระดับความ จำเป็นของการ เฝ้าระวัง ๓ ๒ ๑	ระดับความรุนแรง ของผลกระทบ ๓ ๒ ๑	ค่าความเสี่ยง รวม จำเป็น X รุนแรง
๑	การใช้จ่ายงบประมาณไม่ตรงตามวัตถุประสงค์	๑	๑	๑
๒	การดำเนินการไม่โปร่งใสเอื้อประโยชน์ให้กับพรรคพวก มีระบบเส้นสายระบบอุปถัมภ์	๓	๓	๙
๓	การกำหนดราคากลางในการจัดซื้อจัดจ้างสูงกว่าความเป็นจริง	๒	๒	๔
๔	การละเว้นไม่กำกับ ดูแล ทำให้เกิดการทุจริต	๓	๓	๙

คำอธิบาย : นำโอกาส/ความเสี่ยงการทุจริต ที่มีสถานะความเสี่ยงระดับสูงจนถึงความเสี่ยง ระดับสูงมาก ที่เป็นสีส้ม และสีแดง จากตารางที่ ๒ มาทำการหาค่าความเสี่ยงรวม ซึ่งได้จากระดับ ความจำเป็นของการเฝ้าระวัง ที่มีค่า ๑-๓ คูณด้วยระดับความรุนแรงของผลกระทบที่มีค่า ๑-๓ เช่นกัน

ตารางที่ ๓.๑ ระดับความจำเป็นของการเฝ้าระวัง

ที่	โอกาส/ความเสี่ยงการทุจริต	กิจกรรมหรือขั้นตอนหลัก MUST	กิจกรรมหรือขั้นตอนรอง SHOULD
๑	การใช้จ่ายงบประมาณไม่ตรงตามวัตถุประสงค์		๑
๒	การดำเนินการไม่โปร่งใสเอื้อประโยชน์ให้กับพรรคพวก มีระบบเส้นสาย ระบบอุปถัมภ์	๓	
๓	การกำหนดราคากลางในการจัดซื้อจัดจ้างสูงกว่าความเป็นจริง	๒	
๔	การละเว้นไม่กำกับ ดูแล ทำให้เกิดการทุจริต	๓	

คำอธิบาย ๓.๑ ระดับความจำเป็นของการเฝ้าระวัง มีแนวทางในการพิจารณาดังนี้

- ถ้าเป็นกิจกรรมหรือขั้นตอนหลักที่สำคัญของกระบวนการงานนั้น ๆ แสดงว่ากิจกรรม หรือขั้นตอนนั้น เป็น MUST หมายถึงมีความจำเป็นสูงของการเฝ้าระวังความเสี่ยงการทุจริตที่ต้อง ทำการป้องกันไม่ดำเนินการไม่ได้ ค่าของ MUST คือ ค่าที่อยู่ในระดับ ๓ หรือ ๒

- ถ้าเป็นกิจกรรมหรือขั้นตอนนั้นเป็นกิจกรรม หรือขั้นตอนรองของกระบวนการงานนั้น ๆ แสดงว่า กิจกรรม หรือขั้นตอนนั้นเป็น SHOULD หมายถึงมีความจำเป็นต่ำในการเฝ้าระวังความเสี่ยงการทุจริต ค่าของ SHOULD คือ ค่าที่อยู่ในระดับ ๑ เท่านั้น

ตารางที่ ๓.๒ ระดับความรุนแรงของผลกระทบตาม Balanced Scorecard

โอกาส/ความเสี่ยงการทุจริต	๑	๒	๓
ผู้มีส่วนได้ส่วนเสีย Stakeholders รวมถึง หน่วยงานกำกับดูแล พันธมิตร ภาควิชา เครือข่าย - การใช้จ่ายงบประมาณไม่ตรงตามวัตถุประสงค์ - การละเว้นไม่กำกับ ดูแล ทำให้เกิดการทุจริต	/		/
ผลกระทบทางการเงิน รายได้ลด รายจ่ายเพิ่ม Financial - การกำหนดราคากลางในการจัดซื้อจัดจ้างสูงกว่าความเป็นจริง		/	
ผลกระทบต่อผู้ใช้บริการ กลุ่มเป้าหมาย Customer/User - การดำเนินการไม่โปร่งใสเอื้อประโยชน์ให้กับพรรคพวก มีระบบ เส้นสาย ระบบอุปถัมภ์			/
ผลกระทบต่อกระบวนการภายใน Internal Process	-	-	-
กระทบด้านการเรียนรู้ องค์กรความรู้ Learning & Growth	-	-	-

คำอธิบาย: ๓.๒ ระดับความรุนแรงของผลกระทบ มีแนวทางในการพิจารณา ดังนี้

- กิจกรรมหรือขั้นตอนการปฏิบัติงานนั้นเกี่ยวข้องกับ ผู้มีส่วนได้ส่วนเสีย Stakeholders รวมถึงหน่วยงานกำกับดูแล พันธมิตร ภาครัฐหรือข่าย ค่าอยู่ที่ ๒ หรือ ๓
- กิจกรรมหรือขั้นตอนการปฏิบัติงานนั้นเกี่ยวข้องกับ ผลกระทบทางการเงิน รายได้ลด รายจ่ายเพิ่ม Financial ค่าอยู่ที่ ๒ หรือ ๓
- กิจกรรมหรือขั้นตอนการปฏิบัติงานนั้นผลกระทบต่อผู้ใช้บริการ กลุ่มเป้าหมาย Customer/User ค่าอยู่ที่ ๒ หรือ ๓
- กิจกรรมหรือขั้นตอนการปฏิบัติงานนั้นผลกระทบต่อกระบวนการภายใน Internal Process หรือ กระบวนการเรียนรู้ องค์กรความรู้ Learning & Growth ค่าอยู่ที่ ๑ หรือ ๒

ขั้นตอนที่ ๔ การประเมินการควบคุมความเสี่ยง (Risk-Control Matrix Assessment)

ตารางที่ ๔ ตารางแสดงการประเมินการควบคุมความเสี่ยง

โอกาส/ความเสี่ยงการทุจริต	คุณภาพการจัดการ	ค่าประเมินการควบคุมความเสี่ยงการทุจริต		
		ค่าความเสี่ยงระดับต่ำ	ค่าความเสี่ยงระดับปานกลาง	ค่าความเสี่ยงระดับสูง
๑. การใช้จ่ายงบประมาณไม่ตรงตามวัตถุประสงค์	ดี	ต่ำ	ค่อนข้างต่ำ	ปานกลาง
๒. การดำเนินการไม่โปร่งใสเอื้อประโยชน์ให้กับพรรคพวก มีระบบเส้นสายระบบอุปถัมภ์	พอใช้	ค่อนข้างต่ำ	ปานกลาง	ค่อนข้างสูง
๓. การกำหนดราคากลางในการจัดซื้อจัดจ้างสูงกว่าความเป็นจริง	พอใช้	ค่อนข้างต่ำ	ปานกลาง	ค่อนข้างสูง
๔. การละเว้นไม่กำกับดูแล ทำให้เกิดการทุจริต	พอใช้	ค่อนข้างต่ำ	ปานกลาง	ค่อนข้างสูง

คำอธิบาย : ให้นำค่าความเสี่ยงรวม (จำเป็น X รุนแรง) จากตารางที่ ๓ มาทำการประเมิน การควบคุมความเสี่ยงการทุจริต โดยการวิเคราะห์จากคุณภาพการจัดการขององค์กรกับความเสียหายเรื่อง ที่ทำการประเมิน (ดี/พอใช้/อ่อน) เพื่อประเมินว่าความเสี่ยงการทุจริตมีค่าความเสี่ยงอยู่ระดับใด จะได้นำไป บริหารจัดการความเสี่ยง ตามความรุนแรงของความเสี่ยง โดยเกณฑ์คุณภาพการจัดการ จะแบ่งเป็น ๓ ระดับ ดังนี้

ดี จัดการได้ทันที ทุกครั้งที่เกิดความเสี่ยง ไม่กระทบถึงผู้ใช้บริการ/ผู้รับมอบผลงานองค์กร ไม่มีผลเสียทางการเงิน ไม่มีรายจ่ายเพิ่ม

พอใช้ จัดการได้โดยส่วนใหญ่ มีบางครั้งยังจัดการไม่ได้ กระทบถึงผู้ใช้บริการ/ผู้รับมอบผลงาน องค์กรแต่ยอมรับได้ มีความเข้าใจ

อ่อน จัดการไม่ได้ หรือได้เพียงส่วนน้อย การจัดการเพิ่มเกิดจากรายจ่าย มีผลกระทบถึงผู้ใช้บริการ/ผู้รับมอบผลงานและยอมรับไม่ได้ ไม่มีความเข้าใจ

ขั้นตอนที่ ๕ แผนบริหารความเสี่ยง

ตารางที่ ๕ ตารางแผนบริหารความเสี่ยง แผนบริหารความเสี่ยงการทุจริต กรมส่งเสริมสหกรณ์ ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๔
โครงการปรับโครงสร้างการผลิต การรวบรวม และการแปรรูปของสถาบันเกษตรกร รองรับผลผลิตทางการเกษตร

ที่	รูปแบบ พฤติการณ์ความเสี่ยงการทุจริต	มาตรการป้องกันการทุจริต
๑	การใช้จ่ายงบประมาณไม่ตรงตามวัตถุประสงค์	- กำหนดให้สหกรณ์/กลุ่มเกษตรกรมีการยืนยันความพร้อมในการเข้าร่วมโครงการ
๒	การดำเนินการไม่โปร่งใสเอื้อประโยชน์ให้กับพรรคพวก มีระบบเส้นสาย ระบบอุปถัมภ์	- กำหนดให้มีตัวแทนภาคประชาชน ซึ่งเป็นสมาชิกสหกรณ์/กลุ่มเกษตรกร เข้ามามีส่วนร่วมในการดำเนินงานตามโครงการ
๓	การกำหนดราคากลางในการจัดซื้อจัดจ้างสูงกว่าความเป็นจริง	- กำหนดให้สหกรณ์/กลุ่มเกษตรกร ใช้อีเชอร์เบียบว่าด้วยการจัดซื้อจัดจ้าง และดำเนินการตามระเบียบฯ ครบถ้วน
๔	การละเว้นไม่กำกับ ดูแล ทำให้เกิดการทุจริต	- จะต้องมึหนังสือกำชับเจ้าหน้าที่ของภาครัฐในการปฏิบัติตามแนวทางฯ และห้ามเรียกรับผลประโยชน์จากสหกรณ์/กลุ่มเกษตรกร

คำอธิบาย : พิจารณาเหตุการณ์ความเสี่ยง ที่มีค่าความเสี่ยงการทุจริต จากตารางที่ ๔ ตามลำดับ ความรุนแรงความเสี่ยงที่อยู่ในระดับ สูง ค่อนข้างสูง ปานกลาง มาจัดทำแผนบริหารความเสี่ยงเพื่อป้องกัน การทุจริตต่อไป ตามแบบรายงานการประเมินความเสี่ยงการทุจริต ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๔

ขั้นตอนที่ ๖ การจัดทำรายงานผลการเฝ้าระวัง

ตารางที่ ๖ ตารางจัดทำรายงานผลการเฝ้าระวังความเสี่ยง

ที่	มาตรการป้องกัน การทุจริต	โอกาส / ความเสี่ยงการทุจริต	สถานะความเสี่ยง		
			เขียว	เหลือง	แดง
๑	กำหนดให้สหกรณ์/กลุ่มเกษตรกร มีการยืนยันความพร้อมในการเข้าร่วมโครงการ	การใช้จ่ายงบประมาณไม่ตรงตามวัตถุประสงค์			
๒	กำหนดให้มีตัวแทนภาคประชาชน ซึ่งเป็นสมาชิกสหกรณ์/กลุ่มเกษตรกร เข้ามามีส่วนร่วมในการดำเนินงานตามโครงการ	การดำเนินการไม่โปร่งใสเอื้อประโยชน์ให้กับพรรคพวก มีระบบเส้นสาย ระบบอุปถัมภ์			
๓	กำหนดให้สหกรณ์/กลุ่มเกษตรกร ถือใช้ระเบียบว่าด้วยการจัดซื้อจัดจ้าง และดำเนินการตามระเบียบฯ ครบถ้วน	การกำหนดราคากลางในการจัดซื้อจัดจ้างสูงกว่าความเป็นจริง			
๔	จะต้องมีหนังสือกำชับเจ้าหน้าที่ของภาครัฐในการปฏิบัติ ตามแนวทางฯและห้ามเรียกรับผลประโยชน์จากสหกรณ์/กลุ่มเกษตรกร	การละเว้นไม่กำกับ ดูแล ทำให้เกิดการทุจริต			

คำอธิบาย : ให้อายงานสถานะของการเฝ้าระวังการทุจริตตามแผนบริหารความเสี่ยงในตารางที่ ๕ ว่าอยู่ในสถานะความเสี่ยงระดับใด เพื่อพิจารณาทำกิจกรรมเพิ่มเติม กรณีอยู่ในข่ายที่ยังแก้ไขไม่ได้

สถานะตามสี	นิยาม
สถานะสีเขียว	ไม่เกิดกรณีที่อยู่ในข่ายความเสี่ยง ยังไม่ต้องทำกิจกรรมเพิ่ม
สถานะสีเหลือง	เกิดกรณีที่อยู่ในข่ายความเสี่ยง แต่แก้ไขได้ทันที ตามมาตรการ/ นโยบาย/ โครงการ/ กิจกรรมที่เตรียมไว้ แผนใช้ได้ผล ความเสี่ยงการทุจริตลดลง ระดับความรุนแรง < ๓
สถานะสีแดง	เกิดกรณีที่อยู่ในข่าย ยังแก้ไขไม่ได้ ควรมีมาตรการ/ นโยบาย/ โครงการ / กิจกรรม เพิ่มขึ้น แผนใช้ไม่ได้ผล ความเสี่ยงการทุจริตไม่ลดลงระดับความรุนแรง > ๓

ขั้นตอนที่ ๗ จัดทำระบบการบริหารความเสี่ยง

ตารางที่ ๗ ตารางจัดทำระบบความเสี่ยง

นำผลจากทะเบียนเฝ้าระวังความเสี่ยงการทุจริต จากตารางที่ ๖ ออกตามสถานะ ๓ สถานะ โดยแยกสถานะ เพื่อทำระบบบริหารความเสี่ยงออกเป็น ดังนี้

๗.๑ สถานะสีแดง Red เกินกว่าการยอมรับ ควรมีกิจกรรมเพิ่มเติม

ความเสี่ยงการทุจริต (สถานะสีแดง)	มาตรการป้องกันการทุจริต เพิ่มเติม
ไม่มี	ไม่มี

๗.๒ สถานะสีเหลือง Yellow เกิดขึ้นแล้วแต่ยอมรับได้ ควรมีกิจกรรมเพิ่มเติม

ความเสี่ยงการทุจริต (สถานะสีเหลือง)	มาตรการป้องกันการทุจริต เพิ่มเติม
๑. การดำเนินการไม่โปร่งใสเอื้อประโยชน์ให้กับพรรคพวก มีระบบเส้นสาย ระบบอุปถัมภ์	- กำหนดให้มีตัวแทนภาคประชาชน ซึ่งเป็นสมาชิกสหกรณ์/กลุ่มเกษตรกร เข้ามามีส่วนร่วมในการดำเนินงานตามโครงการ
๒. การกำหนดราคากลางในการจัดซื้อจัดจ้างสูงกว่าความเป็นจริง	- กำหนดให้สหกรณ์/กลุ่มเกษตรกร ถือใช้ระเบียบว่าด้วยการจัดซื้อจัดจ้าง และดำเนินการตามระเบียบฯ ครบถ้วน
๓. การละเว้นไม่กำกับ ดูแล ทำให้เกิดการทุจริต	- จะต้อง มีหนังสือกำชับเจ้าหน้าที่ของภาครัฐในการปฏิบัติ ตามแนวทางฯ และห้ามเรียกรับผลประโยชน์จากสหกรณ์/กลุ่มเกษตรกร

๗.๓ สถานะสีเขียว Green ยังไม่เกิด ให้เฝ้าระวังต่อเนื่อง

ความเสี่ยงการทุจริต (สถานะสีเขียว)	ความเห็นเพิ่มเติม
๑. การใช้จ่ายงบประมาณไม่ตรงตามวัตถุประสงค์	- กำหนดให้สหกรณ์/กลุ่มเกษตรกรมีการยืนยันความพร้อมในการเข้าร่วมโครงการ

ขั้นตอนที่ ๘ การจัดทำรายงานการบริหารความเสี่ยง

ตารางที่ ๘ ตารางรายงานการบริหารความเสี่ยง

ที่	สรุปสถานะความเสี่ยงการทุจริต (เขียว เหลือง แดง)		
	เขียว	เหลือง	แดง
๑	การใช้จ่ายงบประมาณไม่ตรงตามวัตถุประสงค์	การดำเนินการไม่โปร่งใสเอื้อประโยชน์ให้กับพรรคพวก มีระบบเส้นสาย ระบบอุปถัมภ์	-
๒		การกำหนดราคากลางในการจัดซื้อจัดจ้างสูงกว่าความเป็นจริง	
๓		การละเว้นไม่กำกับดูแล ทำให้เกิดการทุจริต	

คำอธิบาย : เป็นการจัดทำรายงานสรุปให้เห็นในภาพรวม ว่ามีผลจากการบริหารความเสี่ยง การทุจริตตามขั้นตอนที่ ๘ มีสถานะความเสี่ยงการทุจริตอยู่ในระดับใด เพื่อเป็นเครื่องมือในการกำกับ ติดตาม ประเมินผล (สี) สถานะความเสี่ยง

สีเขียว หมายถึง ความเสี่ยงระดับต่ำ

สีเหลือง หมายถึง ความเสี่ยงระดับปานกลาง

สีแดง หมายถึง ความเสี่ยงระดับสูงมาก

ขั้นตอนที่ ๙ การรายงานผลการดำเนินงานตามแผนบริหารความเสี่ยง

เป็นการจัดทำแบบรายงานผลการดำเนินงานตามแผนบริหารความเสี่ยงการทุจริต หรือสถานะแผนบริหารความเสี่ยงการทุจริตต่อผู้บริหารของหน่วยงาน ซึ่งห้วงระยะเวลาของการรายงานผลขึ้นอยู่กับหน่วยงานกำหนด

แผนบริหารความเสี่ยงการทุจริต กรมส่งเสริมสหกรณ์

ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๔

โครงการปรับโครงสร้างการผลิต การรวบรวม และการแปรรูปของสถาบันเกษตรกร รองรับผลผลิตทางการเกษตร

กระบวนการ/ขั้นตอน	ระดับความเสี่ยง			ความเสี่ยงการทุจริต			ความเสี่ยง	ปัจจัยเสี่ยง	มาตรการ/กิจกรรม/ แนวทาง ป้องกัน การทุจริต
	เขียว	เหลือง	แดง	การพิจารณา เพื่ออนุมัติ อนุญาต	การพิจารณา ใช้อำนาจ หน้าที่	การพิจารณา เพื่อบริหาร งบประมาณ ทรัพย์สิน ทรัพยากร			
๑. การบริหารงานโครงการ									
๑.๑ จัดทำคำสั่งแต่งตั้ง คณะกรรมการบริหารโครงการฯ ระดับกรม และระดับจังหวัด					/		การดำเนินการ ไม่เป็นไปตาม วัตถุประสงค์ของ โครงการ	ไม่มีคณะกรรมการ บริหารโครงการ	กรมส่งเสริมสหกรณ์ แต่งตั้งคณะกรรมการ บริหารโครงการฯ ระดับ กรม และระดับจังหวัด เพื่อแนะนำ กำกับและ ติดตามผล การดำเนินโครงการฯ
๑.๒ การขอรับงบประมาณ				/			การใช้จ่ายงบประมาณ ไม่ตรงตาม วัตถุประสงค์	สหกรณ์/ กลุ่มเกษตรกร ไม่ มีความพร้อมใน การเข้าร่วม โครงการ	กำหนดให้สหกรณ์/ กลุ่มเกษตรกรยืนยัน ความพร้อมในการเข้าร่วม โครงการ

กระบวนการ/ขั้นตอน	ระดับความเสี่ยง			ความเสี่ยงการทุจริต			ความเสี่ยง	ปัจจัยเสี่ยง	มาตรการ/กิจกรรม/ แนวทาง ป้องกัน การทุจริต
	เขียว	เหลือง	แดง	การพิจารณา เพื่ออนุมัติ อนุญาต	การพิจารณา ใช้อำนาจ หน้าที่	การพิจารณา เพื่อบริหาร งบประมาณ ทรัพย์สิน ทรัพยากร			
๑.๓ การติดตามและรายงานผล						/	ผลการปฏิบัติงาน ไม่เป็นไปตาม เป้าหมาย	ไม่มีการติดตาม และรายงานผล	กำหนดให้มีการกำกับ ติดตาม และรายงานผล การปฏิบัติงานให้กรม ส่งเสริมสหกรณ์ทราบ
๒. การดำเนินงานตามโครงการ									
๒.๑ การเตรียมความพร้อมก่อน การจัดซื้อจัดจ้าง						/	การดำเนินโครงการ ไม่เป็นไปตามแนวทาง ที่กรมฯกำหนด	สหกรณ์/ กลุ่มเกษตรกร และผู้ที่เกี่ยวข้อง ไม่เข้าใจแนว ทางการปฏิบัติงาน	จัดทำคู่มือการดำเนินงาน ตามโครงการฯ เพื่อเป็น แนวทางปฏิบัติให้กับ สำนักงานสหกรณ์จังหวัด
๒.๒ การจัดซื้อจัดจ้าง						/	การดำเนินการ ไม่เป็นไปตาม วัตถุประสงค์ของ โครงการ	ไม่มีคณะกรรมการ ขับเคลื่อน กำกับ ติดตาม	๑. มีการแต่งตั้ง คณะกรรมการขับเคลื่อน กำกับ และติดตาม โครงการ ระดับกรม ระดับ จังหวัด พร้อมกำหนด อำนาจหน้าที่
						/	การดำเนินโครงการ ไม่เป็นไปตามแนวทาง ที่กรมฯกำหนด	ขั้นตอนการ ดำเนินงานไม่เป็น แนวทางเดียวกัน	๒. กำหนดขั้นตอน/ รายละเอียดในการ ดำเนินงานให้เป็นแนวทาง เดียวกัน

กระบวนการ/ขั้นตอน	ระดับความเสี่ยง			ความเสี่ยงการทุจริต			ความเสี่ยง	ปัจจัยเสี่ยง	มาตรการ/กิจกรรม/ แนวทาง ป้องกัน การทุจริต
	เขียว	เหลือง	แดง	การพิจารณา เพื่ออนุมัติ อนุญาต	การพิจารณา การใช้อำนาจ หน้าที่	การพิจารณา เพื่อบริหาร งบประมาณ ทรัพย์สิน ทรัพยากร			
						/	การดำเนินโครงการ ไม่เป็นไปตามแนวทาง ที่กรมฯกำหนด	สหกรณ์/ กลุ่มเกษตรกร ไม่ปฏิบัติตาม เงื่อนไข	๓. กำหนดให้มีการจัดทำ บันทึกข้อตกลงยินยอม ปฏิบัติตามเงื่อนไขการ ขอรับการสนับสนุนจาก ภาครัฐ
๒.๓ การกำกับ ควบคุมงาน การตรวจรับงาน						/	การดำเนินการ ไม่โปร่งใสเอื้อ ประโยชน์ให้กับ พรรคพวก มีระบบ เส้นสาย ระบบอุปถัมภ์	ความเป็นกลาง ในการดำเนิน โครงการ	๑. กำหนดให้มีตัวแทนภาค ประชาชน ซึ่งเป็นสมาชิก สหกรณ์/กลุ่มเกษตรกร เข้ามามีส่วนร่วมในการ ดำเนินงานตามโครงการ
						/	การกำหนดราคากลาง ในการจัดซื้อจัดจ้างสูง กว่าความเป็นจริง	คณะกรรมการ สหกรณ์/ กลุ่มเกษตรกร เรียกรับ ผลประโยชน์จาก การจัดซื้อจัดจ้าง	๒. กำหนดให้สหกรณ์/ กลุ่มเกษตรกร ถือใช้ ระเบียบว่าด้วยการจัดซื้อ จัดจ้าง และดำเนินการตาม ระเบียบฯ ครบถ้วน

กระบวนการ/ขั้นตอน	ระดับความเสี่ยง			ความเสี่ยงการทุจริต			ความเสี่ยง	ปัจจัยเสี่ยง	มาตรการ/กิจกรรม/ แนวทาง ป้องกัน การทุจริต
	เขียว	เหลือง	แดง	การพิจารณา เพื่ออนุมัติ อนุญาต	การพิจารณา ใช้อำนาจ หน้าที่	การพิจารณา เพื่อบริหาร งบประมาณ ทรัพย์สิน ทรัพยากร			
						/	การใช้ประโยชน์จาก อุปกรณ์ไม่เป็นไป ตามที่กำหนด	สหกรณ์/ กลุ่มเกษตรกร ไม่ปฏิบัติ ตามระเบียบ เกี่ยวกับการใช้ ประโยชน์จาก อุปกรณ์	๓. กำหนดให้สหกรณ์/ กลุ่มเกษตรกร ใช้อ้ ระเบียบเกี่ยวกับการใช้ ประโยชน์จากอุปกรณ์ที่ ได้รับ เช่น ระเบียบว่าด้วย การให้บริการเครื่องจักรกล ทางการเกษตรเพื่อลด ต้นทุน
						/	ผลการปฏิบัติงาน ไม่เป็นไปตาม เป้าหมาย	สหกรณ์/ กลุ่มเกษตรกร ไม่รายงานผล การดำเนินงาน	๔. กำหนดให้มีการติดตาม และรายงานผลการ ดำเนินงานทั้งสหกรณ์/ กลุ่มเกษตรกรต่อ คณะกรรมการดำเนินงาน ของสหกรณ์/กลุ่ม เกษตรกร
						/	ผลการปฏิบัติงาน ไม่เป็นไปตาม เป้าหมาย	ไม่มีการติดตาม และรายงานผล	๕. กำหนดให้มีการติดตาม และรายงานผลของ สหกรณ์/กลุ่มเกษตรกรใน ที่ประชุมสำนักงานสหกรณ์ จังหวัดเป็นประจำทุกเดือน

กระบวนการ/ขั้นตอน	ระดับความเสี่ยง			ความเสี่ยงการทุจริต			ความเสี่ยง	ปัจจัยเสี่ยง	มาตรการ/กิจกรรม/ แนวทาง ป้องกัน การทุจริต
	เขียว	เหลือง	แดง	การพิจารณา เพื่ออนุมัติ อนุญาต	การพิจารณา ใช้อำนาจ หน้าที่	การพิจารณา เพื่อบริหาร งบประมาณ ทรัพย์สิน ทรัพยากร			
						/	ผลการปฏิบัติงาน ไม่เป็นไปตาม เป้าหมาย	ไม่มีการติดตาม และรายงานผล	๖. กำหนดให้มีการติดตาม และรายงานผลของ สหกรณ์/กลุ่มเกษตรกรต่อ กรมส่งเสริมสหกรณ์ตามที่ กำหนด
๓. บทบาทหน้าที่หน่วยงาน กำกับ ดูแลสหกรณ์/กลุ่ม เกษตรกร ที่ได้รับเงินอุดหนุน					/		การดำเนินการ ไม่เป็นไปตาม วัตถุประสงค์ของ โครงการ	ไม่มีคณะกรรมการ บริหารโครงการ	๑. กรมส่งเสริมสหกรณ์ แต่งตั้งคณะกรรมการ บริหารโครงการฯ ระดับ กรมและระดับจังหวัด เพื่อ แนะนำ กำกับและติดตาม ผลการดำเนินงานตาม โครงการ
					/		การละเว้นไม่กำกับ ดูแล ทำให้เกิด การทุจริต	เจ้าหน้าที่ของรัฐ อาจมีการเรียกรับ ผลประโยชน์	๒. กรมส่งเสริมสหกรณ์ ออกหนังสือกำกับ เจ้าหน้าที่ของภาครัฐใน การปฏิบัติ ตามแนวทางฯ และห้ามเรียกรับ ผลประโยชน์จากสหกรณ์/ กลุ่มเกษตรกร
					/		ไม่สามารถหา ผู้รับผิดชอบหากเกิด ความเสียหาย	ไม่มีผู้รับผิดชอบ หรือช่องทาง การรับแจ้งข้อมูล ข่าวสาร	๓. กำหนดให้มีศูนย์รับแจ้ง ข้อมูลข่าวสารดำเนิน โครงการฯ

กระบวนการ/ขั้นตอน	ระดับความเสี่ยง			ความเสี่ยงการทุจริต			ความเสี่ยง	ปัจจัยเสี่ยง	มาตรการ/กิจกรรม/ แนวทาง ป้องกัน การทุจริต
	เขียว	เหลือง	แดง	การพิจารณา เพื่ออนุมัติ อนุญาต	การพิจารณา ใช้อำนาจ หน้าที่	การพิจารณา เพื่อบริหาร งบประมาณ ทรัพย์สิน ทรัพยากร			
๔. การติดตามการใช้ประโยชน์						/	ผลการปฏิบัติงาน ไม่เป็นไปตาม เป้าหมาย	สหกรณ์/ กลุ่มเกษตรกร ไม่มีแผนการใช้ ประโยชน์	๑. กำหนดให้สหกรณ์/ กลุ่มเกษตรกร มีการจัดทำ แผนการใช้ประโยชน์ จากอุปกรณ์และรายงาน ให้กรมส่งเสริมสหกรณ์ ทราบเป็นรายไตรมาส
						/	ไม่สามารถ หาผู้รับผิดชอบ หากเกิดความเสียหาย	สหกรณ์/ กลุ่มเกษตรกร ไม่มอบหมาย ผู้รับผิดชอบ	๒. กำหนดให้สหกรณ์/ กลุ่มเกษตรกร มอบหมาย ผู้รับผิดชอบอุปกรณ์ที่ ได้รับการสนับสนุน

บรรณานุกรม

สำนักงาน ป.ป.ท.. คู่มือแนวทางประเมินความเสี่ยงการทุจริต FRA : FRAUD RISK-ASSESSMENTS.
กรุงเทพมหานคร. สำนักงาน ป.ป.ท., ๒๕๖๑.